

Paris Toplantısı Boşa Gitti

İNGİLTERE İLE FRANSA ARASINDA İHTİLÂF VAR

Fransa Renin tahliyesinde ayak direyor, konuşmalara yarın Londrada devam edilecek, Londraya Almanya da çağrıldı

Fransız Başvekilinin yeni nutku Atatürk Ankaraya döndü

Fransanın hudut civarındaki kuvvetleri istihkâmlara yerleşiyorlar

Milletler Cemiyeti konseyi de Londrada toplanıyor, Fransız gazeteleri İngiliz dış bakanına hücum ediyorlar, dün Göbels de bir nutuk söyledi

Hitler 7 martta Raysttagdaki tarihi nutkunu söylerken

Paris 11 (Hususî)—Lokarno devletlerini temsil eden mümessiller dün burada, dış bakanlığında toplandılar. Konferansa İngiltere namına Mister Eden ile Lord Halifaks, İtalya namına Paris elçisi M. Cerruti, Belçika namına Başvekil Mi Zeland, Fransa namına da M. Flanden iştirâk ettiler.

Konferansta Fransanın Almanya ile müzakereye girişmeden, ve Hitlerin tekliflerini tetkik etmeden Ren havzasının mutlak tahliyesi üzerinde biddetle ısrar ettiği anlaşılıyor. Fransanın bu kat'i şekilde ısrarı, Lokarno devletleri arasında tesanüd bulunmadığını, Almanların Ren havzasını işgal etmelerini diğerlerinin Fransa derecesinde tehlikeli görmediklerini meydana çıkardı. Konferansı toplamaktan mahrum, Lokarno devletlerini Milletler Cemiyetine bir cephe halinde götürmek, Lokarno davasını bir ağızdan müdafaa etmek ve konseyin kararları üzerinde müessir olmaktı. Konferansın toplantısı bu maksadın temin olunamadığını gösteriyor.

Fransa ile İngiltere arasında ihtilâf vardır ve bu ihtilâf davanın derhal haline mani olmuştur.

Toplantı bittikten sonra neşrolunan resmî tebliğ de bunu ispat etmekte ve konferansın esasen fikir ve malûmat mübadelesi için toplandığından bir karar verilmesi mevzuubahsolmadığını, Milletler Cemiyeti konseyinin toplanmasından önce karar vermeğe yer bulunmadığını anlatmaktadır.

SON DAKIKA:

Fransa, Almanya ile uyuşmağa razı oldu mu?

Paris, 11 United Pres Muhabiri Bildiriyor: — Ren davasını tetkik ve halletmek için Paristen Londraya geçilmesi, Fransanın yeni bir takım şeraiti kabule yanaşacağı göstermektedir. Alınan haberlere göre Almanların Ren havzasını işgal etmelerini kabul, fakat tahkimat yapmalarını temin etmek, garp devletleri arasında bir pakt

müzakere ederek imzalamak, Almanyayı yeniden Milletler Cemiyetine almak gibi şartlar Fransa tarafından kabul edilecek, Parisin Berlin ile müzakereye girmesini kolaylaştıracaktır.

Londra konferansında Fransanın bu şartları kabul etmesi temin olunacaktır. Vaziyet bu hususta ümit veriyor.

Paris mektubu:

Paris 1914 Temmuzunu tekrar yaşıyor!

Almanyanın kararı elçilere bildirildikten 25 dakika sonra bütün Paris halkı tarafında öğrenilmiş bulunuyordu. Şehri derin bir heyecan ve asabiyet havası sarmıştı

Paris, 7 Mart (Hususî) — Telgraf haberleri size Almanyanın son kararını haber verirken muhakkak:

— Fransada bomba tesiri yaptırılmış olacaktır. Böyle demişlerse hak-sız değillerdir. (Devamı 11 inci yüzde)

Bir müddetten beri şehrimize şeret vermekte olan Atatürk dün maiyetleriyle beraber Ankaraya dönmüşlerdir.

Büyük Önder Heybeli vapuruyla Haydarpaşaya geçmiş ve saat 17,10 da kalkan hususî trene binmişlerdir. Kendilerine Ekonomi ve İçişleri Bakanları ile bazı sayımlar da refakat etmişlerdir.

Başbakan İsmet İnönü de Pendikten aynı trene binmiş ve Atatürkün refakatinde Ankaraya gitmiştir. Resmimiz Atatürkü Haydarpaşa istasyonunda göstermektedir.

Bulgaristan da Nöyyi muahedesini mi yırtıyor?

Bulgar hükümetinin bu hususta Almanya ile anlaşığı iddia ediliyor

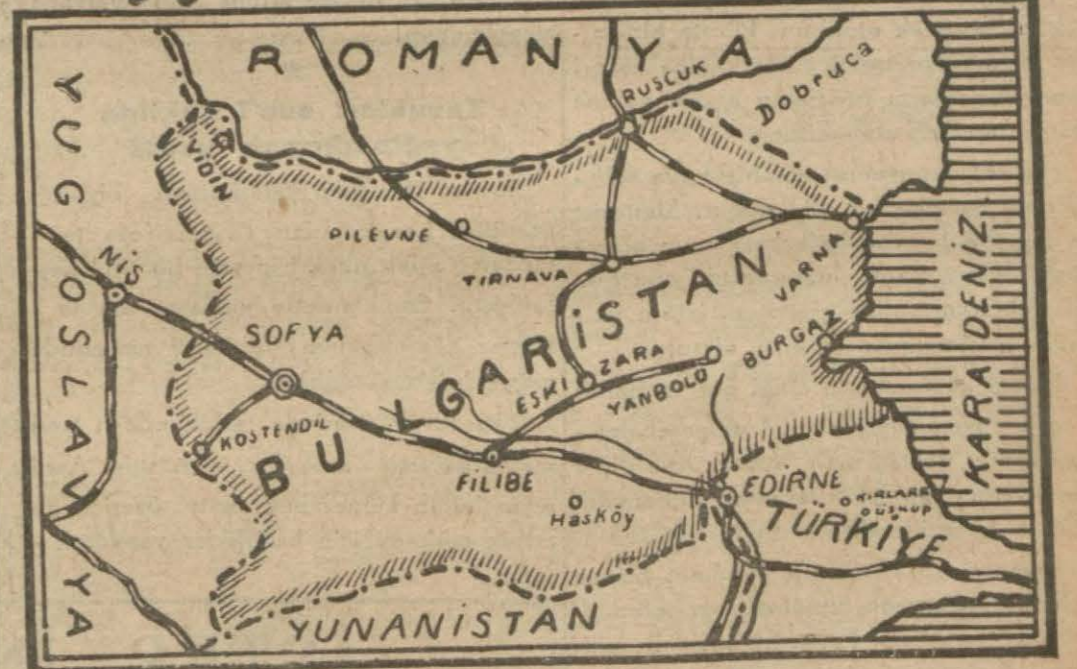
Dün geç vakit Atina muhabirimiz bize telefonla mühim bir haber verdi. Bu haberde şöyle deniliyordu:

«Vrodini gazetesi Bulgaristanın Nöyyi muahedesini feshetmeye hazırlandığını yazıyor ve Bulgaristanın bu hareketini yapmadan önce Almanya ile anlaşmış olmasını da çok muhtemel görüyor.»

Hâdisenin bir çok bakımlardan ehemmiyeti âşikârdı. Muhabirimize mesele ile meşgul olmakta devam etmesini bildirdikten sonra telefonla Sofyayı aradık ve orada salâhiyyetar hükümet adamlarından birini bulduk. Bize aynen şunları söyledi:

(Devamı 10 uncu yüzde)

Nöyyi muahedesini nedir?

Bugünkü Bulgaristana umumî bir bakış

Almanlar, (Versay) muahedesini bir daha parçalayarak (Ren) sahillerindeki gayri askerî mintakaya asker sevkettiler. Bulgarlar da hemen bundan bilistifade (Nöyyi) muahedesini feshetmek kalkışmak üzere imişler.

Bu habere pek şaşmadık. Çünkü Bulgarların (Nöyyi) muahedesini feshetmek, daha doğrusu bu hülyayı akıllarından geçirmeleri ilk defa vuku buluyor. Bundan evvel de Her (Hitler) (Versay) üzere imişler.

(Devamı 10 uncu yüzde)

ikinci Tabı:

Piyango Numaraları
8 inci Sayfamızda

Hergün

Mes'ul bulundu
Stalinin beyanati
Japon kabinesi

Mes'ul bulundu

Tramvay faciasının niheyet mes'ulü bulundu.

Bu mes'ul kim olabilir? Tramvayda telaş gösteren, paniğe sebebiyet veren ve bu sebeple kazanın vukuunda müessir olan merhum müfettiş Niyazi.

İkinci derecede mes'ul: Vatman. Çünkü Niyaziye uyuyor, arabanın sür'atini hafifletmiyor, yokuş aşağı giderken kum döküyor.

Bunlar güzel.

Fakat mes'uliyetler burada bitiyor mu?

Tetkikat yapan hey'et bize tramvayın frenleri hakkında malumat vermiyor, rapor neşredilmediği için bu hususta varılan neticenin ne olduğunu bilmiyoruz. Fakat yokuş yollarda frenleri bozuk araba, işini bilmeyen vatman kullanan şirket ve arabaları hakkıyla kontrol etmeyen belediye mes'ul değil midirler?

Büyük facianın mes'uliyeti yalnız iki zayıf omuza mı yükletilecek?

★

Stalinin beyanati

Hitlerin nutku ve Ren havzasının işgali gürültüsü arasında Stalinin bir Amerikan gazetecisine vaki olan beyanati arada kaybolup gitti.

Halbuki bu beyanat, Hitlerin nutku kadar mühimdi.

Stalin yeryüzünde iki büyük harp kaynağı mevcut olduğunu söylüyor:

Avrupada Almanya, Uzak Şarkta Japonya.

Alman tehlikesi Stalinin beyanati neşredilmeden kendini gösterdi. Maamafih bugün için Ren ırgalının bir harp doğurması ihtimali azdır.

Fakat Uzak Şarkta tehlike büyüktür. Japonya dış Mogolistanı istilâ için hazırlığını tamamlamakla meşguldür.

Bunun üzerine Amerikalı gazeteci soruyor. Stalin cevap veriyor:

— Japonya Mongol halk cümhuriyetine hücum ederek istiklâli bozmağa teşebbüs ederse Mongol halk cümhuriyetine yardım etmeğe mecburuz. 1921 yılından beri biz Mongol cümhuriyeti ile dostuz ve bu defa da ona 1921 de olduğu gibi yardımcıyız.

Bu beyanatta Stalin Uzak Şarkta tehlikenin yakınlığını göstermiş oluyor. Japonya dış Mogolistanı istilâyâ karar vermiştir. Bu kararını icraya kalktığı gün Sovyetlerle karşılaşacaktır. İşte harp böyle başlayacaktır.

Binaenaleyh hakiki ve yakın harp tehlikesi Almanyadan ziyade Uzak Şarkta.

★

Japon kabinesi

Bu bakımdan Japonyadaki son siyaseti ve askerî buhranın büyük ehemmiyeti vardır.

Yeni Japon kabinesini nihayet Hirota teşkile muvaffak olmuştur. Hirota bir asker değildir ve teşkil ettiği kabine askerî isyanı yapanların istedikleri askerî kabine olarak teşekkül etmemiştir.

Hirota Japonyanın eski Moskova sefiridir ve tanınmış bir diplomattır. Militarist ve faşistler bir zamandanberi onun aleyhinde çalışıyorlardı. İmparatorun onu tekrar iktidar mevkiine getirmesi, isyanı yapanların arzularına rağmen olmuştur.

Hirota kabinesi ilân ettiği programında: «Japonyanın beynelmilel münasebatında hareket noktası sulh olacak ve diğer devletlerle olan ihtilâflarımız diplomatik yollarla halledilecektir.» diyor.

Binaenaleyh Hirotanın hükümet başına gelmesi Japonyada diplomatların zaferi olarak gösterilebilir. Fakat bu hal yolu militaristleri ve faşistleri memnun etmeyecektir.

Japonyada askerler ayrı bir klan halindedir. Emperyalizmin mümessili onlardır. Militaristler diplomatların siyaset yolu ile meseleleri halletmek istemelerinden müğber oldukları için son isyanı yapmışlardır. Yarı daha büyük bir isyan tertip etmelerini için hiç bir sebep yoktur. Bu sebeple Japonya dahilî buhran da halledilmis sayılamaz.

Resimli Makale

Kadın tanınmaz mahfûktur. Kadının en büyük mümeyyiz vasfı hodgâmlığıdır. Kadın küçük bir mahrumiyete, küçük bir fedakârlığa katlanamaz. Fakat güzellik uğruna razı olmayacağı mahrumiyet, hattâ işkence yoktur.

Kadın güzelleşmek için, maddî ve manevî ıztıraba razıdır. Kadın niçin düşer: Ekseriya camekânda gördüğü bir kürke, bir pırlanta yüzüğe, yahut akranlarında gördüğü güzel bir şeye

sahip olmak hırsı onu düşürür.

Bugünkü cemiyetin kadına ideal olarak gösterdiği mefhum budur ve kadının düşüşünün en büyük âmili bu ideale varmak hırsı olmuştur.

Kadın bu değildir, ve kadının ideali tuvalet, süs, lüks ve zîynet olmamalıdır. Kadın her şeyden evvel ana ve kadın olmalıdır.

SÖZ ARASINDA

Çoban Mehmet Yenilmiş mi?

Sevimli şampiyon çoban Mehmet, Türkiyede şimdiye kadar yaptığı bütün güreşlerde galip gelmiştir.

Bir gün, Denizkızı Eftalyanın evinde, bu sırtı yere getirilmemiş pehlivanımızdan bahsediliyormuş.

Misafirlerden birisi, onun hiç yenilmediğini söylemiş. Fakat Denizkızı itiraz etmiş:

— Kim demiş yenilmedi diye? Ben nesine isterseniz bahse girerim yenildiğini!

— Yenilmiştir!

— Yenilmemiştir!

Böylece uzayan münakaşa neticesinde, Denizkızı Eftalya ile misafiri bahse tutuşmuşlar.

Eftalya:

— Eğer, demiş, çoban Mehmet hiç yenilmemişse, ben sizi, apartmanımın bir dairesinde beş sene bedava oturtacağım.

Eğer yenilmişse siz Çağlayanda beş sene bedava garsonluk edeceksiniz!

Tam o sırada, içeriye çoban Mehmet girmiş. Bahsin şartını kabul eden misafir, derhal sormuş:

— Mehmet... Seni burada hiç yenen oldu mu?

Pehlivan, bu suale:

— Tam dört defa yenildim! cevabını vermiş.

Beriki hayretle kekelemiş:

— Nerede? Ne zaman? Kime?

Çoban Mehmet:

— Burada! Demiş, ve Denizkızı Eftalyayı göstermiş:

— Madama yenildim!

Sonra gülerken ilâve etmiş:

— Fakat sen de olsan yenilirdin: Çünkü ben onun üstüne altmış altı oyniyana resgelmедim!

★

Tavukları sun'î şekilde yağlandırmak usulü

Sovyet Rusyada Peterhof'taki biyoloji enstitüsü hocalarından (Tikomirof) tavukları yağlandırmak için yeni bir usul keşfetmiştir. Sun'î surette yağlanan bu tavuklar ağırlıklarının % 23 ü nisbetinde yağ elde etmektedirler.

210 tavuk üzerinde tatbik edilen usul muvaffakiyetli neticeler vermiştir. Aynı geyin bütün kümes hayvanatı üzerine de tatbik edilmesi için hazırlıklar yapılmaktadır.

HERGÜN BİR FIKRA

İşit te inanma!

Ahmet Rasim merhum katıla katıla anlatırdı:

Meşhur Muhsin, arkadaşlarından mirasvadi Süleyman adına birine nasılsa bir lira ödünç vermiş.

Altı ay beklemiş, bakmış ki Süleyman bu paradan hiç bahsetmiyor.

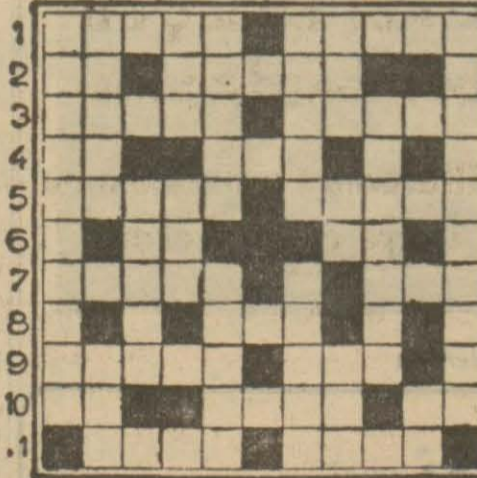
Bir iki defa çıtlatmış; gene aldran yok. Nihayet, yüzünü kızdırıp:

— Yahul demiş; şu bizim lirayı versenel Meşhur kelâmdır: Borcunu ödiyen zengin olur.

Pişkin olan Süleyman da, cevaben: — İşit te inanma, Muhsinciğim! demiş; bu lâfı çıkaran gene mutlaka alacaklılardan biridir!

BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Soldan sağa:

1 — Tathî gey, hoca serpuşu. 2 — Es-mekten emri hazır, lüzumlu. 3 — Oku-nur, taş atılır. 4 — Erkek, cins. 5 — Bir erkek ismi, eşit. 6 — Beygir, eşek sesi. 7 — Yerleştirmek, çalışma. 8 — Valde. 9 — Sarfetmek, aptal hayvan. 10 — Rab-bit edati, cektete bulunur, sahip. 11 — Bağırıtı, Hint prensi.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Akide yapıcılık. 2 — Esirin mü-ennesi, yaş. 3 — Bir erkek ismi. 4 — Bir göz rengi, vermek. 5 — Bağlantı, Bayın-dırlık Bakanlığının eski ismi. 7 — Zayıf, demirin yoldaşı. 8 — Lâkin, rabbit edati, ağa. 9 — Para ile değil. 10 — Eşek sesi. 11 — Kanun bilen.

Dünkü bulmacanın halli:

Soldan sağa:

1 — Şıra, sulu. 2 — İsa, aidat. 3 — Hat, fa. 4 — Ezan, ez. 5 — Oturmak. 6 — Efe. 7 — Aba, iken. 8 — Haris, ray.

Nâzım Hikmet ve Demokrat arkadaşı

Şair Nâzım Hikmetin «O» adında bir dostu vardır. Zengin bir adam olan «O»; işinde gayet dürüst, tecrübeli, ve ehliyetlidir. Fakat, bu çekirdekten yetişme işadammının bilgi, dağarcığı hayli boştur. O, bu eksiğinin aybını, iddiasızlığının ve safiyetinin sevimsizliğiyle örter. Bu itibarla, hoş sohbet bir bildiği ona: «Dünyanın en şirin cahili» ünvanını takmıştır.

Bir gün, şair Hikmet, bu zengin dostunun çok mahviyetkârane bir hareketine şahit olmuş. Ve ona:

— Yah, «O» beyciğim; demiş, meğerse hayli «Demokrat» bir adammışsın... Beriki gülmüş ve:

— Evet, demiş, öyleyimdir!

Aradan iki ay geçmiş. Bay «O», Nâzım Hikmeti ziyarete gitmiş. Ve şairin yeni bir elbise yaptırıldığını görünce; teessüfle dudak bükmüş ve:

— Yazık, demiş, senin ahlâkın da bozulmuş.

Şair, merakla sormuş:

— Neden?

Beriki, iki ay evvel dostundan duyup ezberlediği, ve züppeliğe delâlet ettiğini sandığı kelimeyi bir hakaret gibi iade etmiş:

— Sen de Demokrat olmuştun!

★

Laval İstirahatte

İktidar mevkiinden ayrıldıktan sonra, uzun zaman istirahat eden eski Fransız başvekilî Laval nihayet bir iki gün evvel arkadaşlarını görmek için meclise uğramış:

— Seyyah gibi dolaşıyorum, kiloca da hayli farkettim. Demiş. Sonra başvekilînin ağır yüküne telmihan ilâve etmiş:

— Mösyö Saro vücutça nasıl?...

★

Döviz kaçırmanın yeni yolu

Avrupanın bir çok memleketlerinde döviz tahdidatı vazedildiği için, hudutlardan dışarıya para çıkarılmamaktadır. Buna çare arayan bazı açık gözler şu yolu bulmuşlardır.

Memleketten çıkarılacak paralar, kolleksiyon pullarına tahvil edilmekte ve bu yolların beynelmilel piyasada kıymeti olduğundan, gittiği yerde paraya tahvil edilmektedir!

9 — Alan, o, re, Yukarıdan aşağıya: 1 — Şişe, saha. 2 — İsa, zo, bal. 3 — Rahat, ara. 4 — Anut, in. 5 — At, is. 6 — Si, emek, o. 7 — Ut, zafer. 8 — Laf, kenar. 9 — Utan, ye.

Sözün Kıyası

Tanrı
Şifa
Versin!

E. Ekrem-Talu

Duyduğunuz mu? Zavalcılık fena halde hastalanmış. On beş, on altı senedir, tâ harbi umumiden beri vakit vakit şiddetlenen buhran bir kaç gündür hâd devrini bulmuş. Tansiyonunu ölçmeğe hiç kimse cesaret edemiyor, fakat besbellî: 21 - 23 - 25.. Belki daha da fazla. Hiç bu kadar ağırlaştığı yokmuş. Bundan yirmi iki yıl evvel böyle zorlu bir vaziyete düşmüş; bolca kan almışlar, geçmiş.

Şimdi doktorlar iki taraf olmuşlar. Kimi tekrardan kan alma fikrinde, kimi ise aksine: «Kan alınırsa bu sefer dayanamaz.» diyorlarmış.

Belâyâ bakın ki henüz hastalığa ad da koyamamışlar. Her kafadan bir ses, her ağızdan başka bir ad çıkıyor: Hezeyanı mürteiş, kan hücumu, Cuntanumbuk, yok daha bilmem neler!

Yedi iklim dört köşeden gelme takım takım mütehassıslar tanrının günkü konsulta masasının başında, ve el şakakta, çare düşünüp duruyorlar.

Zavallı hasta, verilen reçeteleri boyuna yırtıyor, altındaki imzalara hürmet etmeden paçavra gibi ayaklarının altında çiğniyor.

Her gün mü, her gün, vücudunun bir tarafında yeni bir âfet beliriyor, bir karhe açılıyor, bir çipen başı kopuyor. Tedavisine uğraşanlar:

— Yine de maşallah! diyorlar.. Sağlam bünyesi varmış ki dayanıyor.

Fıkara, gerçekten de acınacak halde. Ne Profesör Versay'ın nişteri, ne Lokarno Lapası, ne Kellog yakası, ne Stresa hapı, ne de Cenevre güllâçları bu dermansız derde deva olamadı.

İşin evveliyatı, hastalığın başlangıcını bilenler bütün kabahati daha o zaman yapılmış olan yanlış ameliyatta buluyorlar.

Her ne halse: Zavallı köhne dünyâ son zamanlarda eyiden eyiye ağırlaştı. hemen, ulu tanrı âcil şifa versin, âmin!

E. Ekrem Talu

Biliyor Musunuz?

- 1 — Richelieu kimdir?
- 2 — Renan kimdir?
- 3 — Yenicamiin mimarı kimdir?
- 4 — İlk radyo ne vakit işlemiştir?
- 5 — Madagaskar adasının nüfusu kaçtır.

(Cevapları yarım)

★

(Bundan evvelki suallerin cevapları)

- 1 — Siyam krallığının idare merkezi Bangkoktur.
- 2 — Sütülâç istasyonu Eğirdir hattı üzerindedir.
- 3 — Meşrutiyet devrinin ilk istikrazı 1909 da aktedilmiştir.
- 4 — Talât Paşa Berlinde bir Ermeni tarafından vurulmuştur.
- 5 — Sait Halim Paşa İtalyada bir Ermeni tarafından öldürülmüştür.

Eski İspanya kralı ve torunu

Sakit İspanya kralı on üçüncü Alfonso'nun kansile dargın olduğu ve ayrı yaşadığı malumdur. Eski kral ile kraliçe katolik kilisesinin hükümlerine göre boşanamamış larsa da, biri Avrupanın dört bir köşesini dolaşıp dururken diğeri yani Kraliçe de Londrada kızile damadının yanında oturmaktadır.

Geçenlerde kralın bir torunu dünyaya gelmiştir. Bu doğum münasebetile eski kralı kocanın barışçakları ümit edilmişse de, kral İngiltere davet edilmemiştir.

Bundan pek müteessir olan kralı hadise şöyle tevîl edilmiştir:

— Çocuk zayıf doğdu. Ölmek ihtimaline binaen derhal vafitiz etmedik. Bu sebepten dolayı da size haber gönderemedik.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Karadeniz şehirlerinden birinde bulunan bir okuyucu bayramını İstanbulda geçirmek istiyor. Denizyollar idaresinin Bandırma vapuruna biniyor ve yola çıkıyor. Hava güzel. Yolcu bir güverte bileti alıyor, bir günlük bir yolculuk için fazla masrafa lüzum görmüyor.

Fakat vapur az yol aldıktan sonra vapurun kâtibi geliyor,

bütün güverteye koyun konacağını bildiriyor ve bütün yolcuları, eşya imişler gibi ambara tıkuyor. Güverte yolcuları açık havada ambarda mahpus olarak İstanbula geliyorlar.

Denizyollar idaresince insanların hayvanlar kadar kıymeti olmadığı anlaşılıyor,

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Siyaset Aleminde

Lokarno Emrivakii Karşısında

Fransa ile Sovyet Rusya arasında ak-

tedilen ittifaka bir mukabele olmak

üzere Almanya tarafından Lokarno muah-

medesinin fesholunması ve bu fesih neti-

sinde gayri askeri Ren mntakasının işgal

ına alınması, bütün dünyayı meşgul

ediyor. Lokarno muahedesini temin edici

devletler sıfatıyla İngiltere ve İtalyanın bu

şey üzerine Almanya karşı derhal as-

keri bir harekete geçmemeleri ve geçmeme-

leri ihtiyatlı telâkî etmeleri, kabul edilmek

ti şarttır ki bütün dünya için çok hayırlı

olmuştur. Bundan başka, Fransanın da te-

minat ile hareket etmeyi tercih etmesi, bir

harp için harp bulutlarıyla örtülen siyaset uf-

uğunu bir hayli aydınlatmıştır. Şimdi, or-

ada, Almanyanın, haklı veya haksız ola-

rak yapmış olduğu bir emri vaki ve bu

emri vakiin halli meselesi vardır.

Bir deşil, Almanya tarafından bir kaç

defa ihdas edilmiş olan bu nevi emri va-

zâir isbat ediyor ki, Avrupa, harp sonu

durumunun ihdas ettiği bir takım muade-

leleri tasfiye etmek mecburiyetindedir. Bu

tasfiye işinin barış yolundan yürünerek

nası, samimiyetle beslenebilecek bir te-

TELGRAF HABERLERİ

Şimal cephesindeki büyük muharebe devam ediyor

Habeşler yeni hatlarda yerleştiler. Yağmur mevsiminde taarruza geçecekler

Londra, 10 (A.A.) — Röyterin

harp muhabirlerinden: İtalyanların ateşi kestikleri hakkın-

daki haberlerin aslı olmadığı anlaşıl-

maktadır. Zira temizleme hareketi

Tembien'de ve Takazze nehrinin şima-

lindedün de devam etmiştir ve Eritre

membaları İtalyan ileri müfrezelerinin

Aşangi gölü istikametinde ilerlemeğe

devam ettiklerini bildirmektedir.

İtalyan uçakları dün Sidamo içinde

bazı yerlere bombalar atmışlardır. Di-

ğer bir tayyare Cibuti şimendiferi isti-

kametinde uçmuş, fakat hatta varma-

dan cenuba doğru tekrar yol almıştır.

Röyterin Dessie'deki muhabiri, İ-

talyanların Koram'ı işgal ettikleri ha-

berinin doğru olmadığını bildiriyor.

İtalyanlar Amba - Alagi'nin tam

cenubunda ve Koram'a takriben 50

kilometre mesafede bulunan Parmi'de

bulunuyorlar.

Habeş mahfelleri, Habeş kıtaatının

Amba - Alagi'nin cenubundaki vadide

yeni hatlarda birleşerek ve İtalyan ile-

ri hareketini durdurduklarını bildiriyor-

lar. Habeş kıtaati yağmur mevsimine

kadar bu hatlarda kalarak İtalyan

münakala hatlarını geçilmez hale

getirmeği ümit etmektedirler. Habeşler,

o zaman yeni bir taarruza geçecekler-

dir. Zira, Makalle cenubundaki hezi-

metlerine rağmen, İtalyanlarla yeni-

den boy ölçüşmeğe âmade olduklarını

bildiriyorlar.

Koram mntakası, cumartesi günü

şiddetli bir bombardımana zemin teş-

kil etmiştir. 12 uçak bomba atmışlar

ve bir kaç köylüyü öldürmüşlerdir.

Röyterin Adisababadaki muhabiri

bildiriyor: Bir hava baskını haberi, dün

sabah halkın kaçışmasını intaç etmiş

ve bazı kimseler bundan istifade ede-

rek evleri soymuşlardır. Polis bunları

yakalamıştır. 13 kişi ölüm cezasına

mahkûm olmuştur.

Şimalde geçen hafta sonuna doğru

haber verilen büyük muharebenin dev-

am ettiği bildirilmektedir.

★

Roma, 10 (A.A.) — Doğu Afrika

umumî karargâhı bütün cephele-

de faaliyetin devam ettiğini ve tayyare-

lerin de çok faal bir vaziyette bulundu-

ğunu bildirmektedir.

Askerî muharririmizin mütaleaları

Habeş - İtalyan harbi — İtalyanlar

ın taarruzî hareketlerini tevkiif etme-

leri suretiyle— 24 saat evvel birdenbi-

re bir duraklama safhası geçirdikten

sonra tekrar eski cereyan tarzını aldı.

Yani, gelen haberler doğruysa, hâlen

İtalyanlar taarruz eder; Habeşler de

bu taarruzları zararsız bir hale getirme-

ğe çalışır vaziyettedirler. Dün gece

gelen haberlerden anlaşılın şey esasen

bildiğimiz bu vaziyeti bir kere daha

teyid etmiş olmaktan ibarettir. Roma-

dan gelen bir telgraf «bütün cephele-

de harekâtın ve tayyare faaliyetinin

devam ettiğini» bildiriyorsa da cenup

cephesine ait hiç bir mevki ismi zikre-

dilmediği cihetle «faaliyet» de-

nilebilecek harekâtın ancak şimal cep-

hesinde cereyan etmekte olduğunu kab-

ul edebiliriz.

Bir telgraf, Tembien'de «geçen haf-

ta başladığı bildirilen büyük muhare-

benin devam ettiği» şeklinde umumî

bir haber vermektedir ve henüz bu hu-

stusta bir tafsilât gelmediği için bu mev-

zuda bir mütalea dermeyanına imkân

yoktur.

Yalnız İtalyanların Amba Alagi'den

cenuba doğru pekâz ilerlemiş oldukları

(Parmi) mevkinin henüz yeni işgal

edilmiş olmasıyla sabittir.

(Bu mevki Aşiangi gölünün 45 Km.

şimalindedir.) Buna nazaran Habeşle-

rin Dessie umumî istikametini İtal-

yanlara karşı, Aşiangi gölü şimalinde-

ki mntakada, kapamağa imkân bul-

acak kadar zaman kazandıklarını kab-

ul etmek doğru olur.

Esasen Habeş membaları da yağ-

mur mevsimine kadar bu mntakada

müdafaada kalacaklarını, ondan sonra

da İtalyanlara karşı taarruza geçecek-

lerini bildirmektedirler.

Dikkate şayan olan diğer bir nok-

ta da İtalyan tayyarelerinin şimal cep-

hesinde tekrar şiddetli bir faaliyete

başladıkları haberi de ki bu, o cephede

tekrar kanlı muharebelerin hâlen cere-

yan etmekte veya başlamak üzere

olduğuna delildir.

C. D

Kızılhaçın bombardımanı

İngilterenin protestosuna İtalya cevap verdi

Londra, 10 (A.A.) — Sir Drum-

mond'un Habeşistandaki seyyar İngiliz

hastanesinin ikinci defa bombardıman

edilmesi hakkında dün Romada yaptığı

protestoya cevaben Suviç, bu ikinci

bombardımandan haberdar edilmedi-

ğini fakat ilk protestodan sonra, bu gi-

bi hâdiselerin tekrerr etmemesi için

İtalyan askerî makamatına talimat ve-

rildiğini söylemiştir.

İtalyan hükümetinin tahkikat yapıl-

masını emredeceği zannolunuyor.

İspanyada işsizler 11 kiliseyi yağma ettiler

Madrid, 10 (A.A.) — Kadiks'ten

haber verildiğine göre işsizlik aleyhin-

de tezahürler yapan bazı nümayişçiler

on bir kilise ve manastırı ve işçi katolik

merkezini yağma etmişlerdir. Nüma-

yişçilerden biri öldürülmüştür.

Yunanistanda Bir temerküz Kabinesi mi Kurulacak?

Kabineyi teşkile Çaldaris memur edildi

Atina, 10 (Hususi) — Bir

temerküz kabinesi kurulması cereyan-

ları gittikçe kuvvet bulmaktadır.

Siyasî mahfellerde teyid edildiğine

göre Venizelos Başbakan Demircis'e

gönderdiği bir mektupta beynelmilel

siyasî vaziyetteki vehamete işaret ede-

rek bir an evvel kabine buhranının hal-

ledilmesi lüzumunu ileri sürmüştür.

Venizelos mektubunda başbakanlığa

Mihalakopulos gibi siyasete vukufuyla

tanınmış bir zatın getirilmesini tavsiye

etmektedir.

Demircis saraya giderek krala, dış

ve iç siyaset hakkında uzun izahat

verdikten sonra partiler arasında bir

temerküz kabinesi kurulması cereya-

nının arttığını söylemiştir.

★

Paris, 11 (Hususi) — Sofulisin ka-

bineyi teşkilden imtina etmesi üzerine

Kral kabineyi teşkil etmesini Çaldaris

teklif etmiştir.

Avusturya ve Çekoslovak-

ya Başbakanları görüşüyor

Viyana, 10 (A.A.) — Dün öğle-

den evvel Başvekil Şuşing, Çe-

koslovakya başbakanı Hodza ile iki sa-

at süren bir mülakat yapmıştır. İki

devlet adamı, her iki memleketi alâka-

dar eden meseleler üzerinde müzake-

relerde bulunmuşlardır.

Her iki taraf, mutasavver muahede

hususunda şimdiden mutabık bulunu-

yorlarsa da meselenin şumulu itibarile

teknik mesaf henüz bitmemiştir.

Bükreşte Türk resim

sergisinin muvaffakiyeti

Bükreş, 10 (A.A.) — Anadolu a-

jansının özel ayatlarından:

Türk resim sergisinin ilk haftası,

günden güne artan bir muvaffakiyet

göstermiştir. Serginin açılışından beri

Romen gazetelerinin artistlerimizin

teşhir ettikleri resimlere ait bastıkları

makalelerde, her alanda yaptığı gibi

Güzel San'atlarda da ilerlemeğe engel

olan her maniyayı yıkıp milletimize yol

açan Büyük Önderimiz Atatürk'den

övgü ile bahsetmektedirler.

Erzurumun kurtuluşu

Ankara, 10 (A.A.) — Erzurumun

18 inci kurtuluş yıldönümünü kutlula-

mak için yarın akşam Halkevinde bir

toplantı yapılacaktır.

İngilterenin müdafaa plânı

kabul edildi

Londra, 11 (Hususi) — Avam

kamarası bugün İngi.tere müda-

faa plânını müzakere etmiştir.

Plân 371 reyle kabul edilmiştir.

Bayram toplarından Korkanlar var mı?

B ayram geldi, geçti; eski manası, es-

ki ehemmiyeti, eski hususiyeti kal-

mamakla beraber an'aneyle riayet edilerek

bayram günlerinde namaz vakitlerini tor-

la bildirmek âdeti henüz muhafaza edih-

yor.

Geçen razamanda gece yarısı mahal -

leleri dolayıp ortalığı ayağa kaldıran bek-

çinin davulu gazete sütunlarına kadar ak-

seden şikâyetlere sebep olmuştu; acaba

bayram toplarından da heyecanlanıp «yü-

regimiz ağzımıza geldi!» diye şikâyet e -

denler var mı?

Zamanımızda hele böyle güpe gündüz

top, tüfek, tayyare seslerinden ürkecek

kimse kalmamıştır sanırım.

İki asır evvel padişah üçüncü Musta -

fanın karısı gebe iken bu endişe hünkârın

hatırına gelmiş te Sultan hanım korkma -

sın diye şehzade doğuncuya kadar İstan -

bul civarında her ne sebeple olursa olsun

top atılmasını yasak etmiş; işte fermanı

hümayun:

«Boğaz hisarları kaleleri dizdarlarına

hüküm ki.

Bihamdihî Taalâ zuhuru melhuz olan vi-

lâdeti hümayunumun alâmet ve emmaratı

tahakkuk eylediğine binaen tevellüdü hü-

mayun vâki oluncuyadek İstanbula top

atılmamak üzere bu tarafa iktiza edenle-

re gereği gibi tenbih ve tekid olunup lâ -

kin Bahrişefiddin gelecek kalyonlar kapu-

ŞEHİR HABERLERİ

İki küçük hırsız Kapalı-çarşığı soydular

Biri 11, diğeri 12 yaşında olan çocuklar akşamdan çarşıya gizlenmişler, gece 3 dükkânı soymuşlar, sabahleyin kaçarlarken yakalanmışlardır

Zabita Müddi umumiliğe Mehmet ve Ruhi adlarında biri 11, diğeri 12 yaşında iki çocuk vermiştir. Bu iki çocuğun suçları hırsızlıktır. Zabıtaca tespit edildiğine göre Mehmetle Ruhi âdeta bir çete teşkil ederek hayli marifetler yapmışlardır. İki küçük hırsız İstanbulun muhtelif semtlerinde muhtelif hırsızlıkların failidirler. Çakmakçılarda Vahanın terzi dükkânına gece gizlice giren Mehmetle Ruhi dükkân içinde kumaş, makas vesaire gibi işe yarar ne buldularsa almışlar ve gündüz onları başka yerlerde satmışlardır.

Bundan bir kaç gün sonra Beyazıtta kitapçı Abdürrezzak ile Şakirin dükkânlarına girmişler ve her iki dükkândan da kıymetli kitaplar aşırarak satmışlardır. Yine aynı semtte bir gece de tatlıcı Osmanın dükkânına girerek kendilerine mükemmel bir ziyafet çekmişlerdir.

İki suçlunun asıl marifetleri Kapalı çarşıdaki hırsızlıklarıdır. Akşam üstü kapılar kapanırken bir ardiyeye gizlenerek içeride kalan hırsız çocuklar

ortalık kararır kararmaz çarşı içine çıkmışlar ve Kapalı çarşı bekçilerinin gafletinden bilistifade Bekir Saminin, Ziyanın, Muradın dükkân kilitlerini kırarak o dükkân içlerinden aşırıklarını elbise ve ayakkabılarla baştan ayağa kadar kuşanmışlardır. İki hırsız sabaha kadar çarşı içinde kalmışlar ve sabahleyin kapılar açılır açılmaz yeni kıyafetleriyle dışarı çıkmak istemişlerdir. Fakat Mehmetle Rubinin vaziyetleri bekçilerden ikisinin şüphesini uyandırmış ve iki bekçi bu iki hırsız tutmak istemişlerdir.

Yakalanacaklarını anlayan hırsızlardan Mehmet bu esnada daha yaman bir cesaret göstermiş ve belinden bir tabanca çıkarıp bekçilerin üstüne çevirerek:

— Yaklaşmayın, yakarım! diye bağırmıştır. Bekçiler ürkeklik gösterince Mehmet tabanları kaldırıp kaçmıştır. Ruhi orada yakalanmıştır. Fakat zabitanın şiddetli aramalarıyla nihayet Mehmet te yakayı ele vermiştir.

Müddei umumilik dün bu iki küçük hırsız birinci müstantıklığı vermiştir.

Otomatik yangın söndürme makineleri

Topkapı sarayında Türkiyede şimdiye kadar eşi bulunmayan yangın söndürme teşkilâtı yapılmıştır. Müzenin her odasına ve salonuna yerleştirilen hususi tesisat buralarda derececi hararet 40 a çıktığı zaman derhal kendi kendine harekete geçerek bahçedeki pilleri çalmağa başlamaktadır. Bu zil duyulup ta musluklar açılınca sarnıçlardan kendi kendine su çeken makineler de vardır. Bu suretle Topkapı müzesinde her türlü yangın tehlikesinin önü alınmıştır.

Gümüş paralar 12 milyon lirayı bulacak

Yeni gümüş paraların basılması mayıs ayı sonuna kadar bitirilecek ve hazıranda piyasada tam 12 milyon liralık gümüş para bulunacaktır. Bundan sonra 10, 5 ve 1 kuruşlukların basılmasına devam edilecektir.

(10) ve (5) kuruşluk paraların sayısı tam 355 milyon olacak ve basılması da en az üç senede ikmal edilecektir. On paralık bronz paraların henüz kalıpları hazırlanmamıştır.

Paralarımız taklit edilemez

Ankaranın yeni eli kuruşluk gümüş paralarımızın taklid edildiği haber verildi. Bu taklid para henüz darphaneye gelmemiştir. Yeni yüz kuruşluklar piyasaya çıkarıldığı zaman üç yerde bunların taklitleri yapılmıştır. Taklitçiler bunları tamamen kalaydan, kalay ve kurşun halitasından ve Bahkesirdekiler de 830 ayarında gümüşten yapmışlardır. Kalaydan ve kurşundan yapılanlar derhal anlaşılacaktır. Gümüşten dökülmek suretiyle yapılanların yüzleri çok muvaffak olmuştur. Fakat kenarlarını taklit etmeğe muvaffak olmadıkları için derhal anlaşılacaktır. Alâkadarlar yeni paralarımızın bilhassa kenarlarının kat'iyen taklit edilemeyeceğini söylemektedirler.

İranda ünvanlar kalktı

Tahrân — Hükümet, mecliste kabul ettiği bir kanun lâyihasıyla hân gibi bazı ünvanları kaldırmış, yerine soyadı ikame etmiştir. Bundan sonra bütün vatandaşlar soyadlarıyla çağrılacaklardır.

Galatasaray polis merkezi satılmıyor

Emlâk kıymetleri son zamanlarda çok düşmüştür. İstanbulun muhtelif semtlerinde emlâk kıymetlerinde geçen seneye nazaran yüzde yirmi ve daha evvelki seneye göre de yüzde 35, 40 nisbetinde düşüklük vardır. Bu düşüklük piyasaya fazla emlâk arz edilmesinden ileri gelmektedir. Milli Emlâk Müdürlüğü, gayri mübaddiller komisyonu, Ziraat bankası, Emlâk ve Eytam bankası, Emniyet sandığı satış piyasasına her hafta muntazaman emlâk arz etmektedirler. Milli Emlâk İdaresi Galatasaraydaki polis merkezi gibi şehrin en mutena yerlerindeki bazı emlâki iki sene evvel satışa çıkarmış, fakat tahmin edilen kıymet üzerinden müşteri bulamamıştır. Bunun üzerine tahmin edilen kıymet azaltılarak Galatasaray merkezi tekrar satılığa çıkarılmış, fakat bu sefer geçen seneki kıymeti de bulamamıştır. Daha bunun gibi mühim bazı binaların da geçen seneki tahmin edilen kıymetleri tutmadıkları görülmüştür. Milli emlâk müdürlüğü bu tahminlerin yenilenmesi için Maliye Bakanlığına müracaat etmiştir.

Tarı vapurunda bir kaza

Tahmil tahliye amelesinden Ali Rıhtımda bağlı Tarı vapurunun anbar kapaklarını kapatırken müvazenesini kaybederek anbara düşmüş ağır surette yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Fir havalın ayağı kırıldı

Galata şarap iskelesinde hamal Şükrü arabadan demir indirirken demir çubuklardan bir tanesi ayağına düşmüş, ayağı kırılmış, hastaneye kaldırılmıştır.

L'avromolos çiftliği

Milli Emlâk Müdürlüğü Karadeniz sahilindeki Mavromolos çiftliğini Sudi adlı birisine satmıştı. Sudi taksitleri ödemediği için Milli Emlâk idaresi mahkemeye müracaat etmiş, Sudinin verdiği ilk taksitin beş altı yıllık kira bedeline mahsup edilmesini ve çiftliğin Milli Emlâk idaresine iadesini istemiştir.

Hakkımız Yok Mu?

Taksitlerde gece zammı

Bir kariimiz yazıyor:

«Şu, taksitlere, bir müddet evvel gece zammı konulmuştu: Saat 22 den sonra otomobile, binenler, taksit ücretinden başka yirmi beş kuruş vermek mecburiyetindeydiler.

Bugün bu zam resmen kalkmış değildir. Fakat otomobiller çoğaldıktan, otomobile binenler azaldıktan sonra biçare şoförler, gece zamlarından gönül rızasile vaz geçtiler.

Bu itibarladır ki, nice zamandır gece zammının lâfı bile olmuyor.

Fakat şoförler arasında da fırsat düşkünleri var. Onlar; otomobile binen müşterilerin:

— Gece zammı vermem! Şartını koşmayı ya unutmalarını, yahut ta lüzumsuz bulmalarını gözliyorlar! Ve bu yüzden, zabıtaya kadar akseden münakaşalar çıkıyor.

Bu kabil münakaşalar doğuran, hatâ hâdiseler çıkaran gece zammını resmen kaldırmak doğru değil midir?

Kariimiz doğru söylüyor. Bugünkü vaziyette, gece zamanının, bu kabil hâdiselere sebebiyet vermekten başka bir rolü kalmamıştır.

En ufak münakaşaların ne umulmaz neticelere vardıklarını daima görüyoruz. Gece zammı münakaşaları sarhoş ve asabi bir müşterile, bir şoföre çok pahalya otarabilir. Biz bunun şimdiden düşünülmesini, ve kariimizin dediği gibi, bu manasız kaydın resmen kaldırılmasını teklif ediyoruz.

Hakkımız Yok Mu?

İzmirle İstanbul arasında

Hiç beklenilmeden telefonla konuşulabilecek

Telefon şirketi bundan bir müddet evvel Ankara ile İstanbul arasındaki telefon devrelerini arttırmış, iki şehir arasında beklenilmeden konuşulmasını temin etmiştir.

İstanbul ile Ankara arasında olduğu gibi İstanbul ile İzmir hattında da bu şekilde devreler arttırılacak ve çift muhabere temin edilecektir.

Şimdilik İstanbulla İzmir arasında tek hat mevcuttur. Önümüzdeki eylül ayı içinde getirilecek olan üç kanallı Kuranportör makinesiyle bir tek tel den üç kişinin konuşması temin edilecektir.

Bahççilik enstitüsü

Balta limanında bulunan bahççilik enstitüsünde faaliyet tamamen durmuş olduğundan Ekonomi Bakanlığı orada bulunan ecnebi mütehasıs ve profesörleri Ankara'ya çağırmıştır.

Profesörler yarın bu maksadla Ankara'ya gidecekler, ve orada enstitünün Ticaret Bahriye mektebine devrine kadar bahççiliğin gösterdiği işlerde çalışacaklardır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi eczaneler şunlardır: Beyoğlu: (Dellasuda, Ertuğrul, Barunakyan). Şişli: (Nargileciyan). Galata: (Karaköy). Samatya: (Rıdvan). Bakırköy: (İstapan). Beşiktaş: (Ali Rıza). Sarıyer: (Osman). Büyükdada: (Merkez). Heybeli: (Yusuf). Hasköy: (Halk). Kasımpaşa: (Merkez). Şişli: (Nâzım). Üsküdar: (Selimye). Şehzadebaşı: (İbrahim Halil). Küçükpazar: (Yorgi). Alemdar: (Abdülkadir). Eminönü: (Hüsnü Haydar). Beyazıt: (Cemil). Fener: (Hüsamet). Aksaray: (Sarım). Karagömrük: (M. Fuat). Kadıköy: (Sotiraki, Üçler).

Veznedarı öldürenlerin duruşması başladı

Mükâfat aranmış, fakat bulunamamıştı, mahkeme bunun için başka güne bırakıldı

Suçlu Abdullah (sağdaki) ve Yunus mahkemede

Galata postanesi veznedarı Hüseyin Hüsnü'ye Ayazağada öldürenlerin muhakemelerine ağır cezada başlanmıştır.

Mahkeme salonu çok kalabalıktı. Cinayete ait cürüm âletleri hâkimlerin masası önüne konulmuştu. Davacı mevkiinde avukat İsmail Fevzi bulunuyordu. Reis sorunca:

— Maktulün karısı ile üç kızının vekiliyim, dedi.

Suçlulardan gayri mevkuf Mustafa kızı Mükâfat suçlu yerinde görülmüyordu. Mübaşir bir kaç kere seslendiği halde bir cevap alınmadı ve bu suçlunun duruşmaya gelmediği anlaşıldı.

Mükâfata gönderilen celpname okundu. Celpnamede Mükâfatın Pangaltıda Poyraz sokakta 24 numaralı evde oturmaktayken hâdiseden sonra

serbest bırakılması üzerine oradan Beyoğluda meçhul bir adrese taşındığı fakat bu adres arandığı halde bulunamadığı bildiriliyordu.

Müddei umumî Kaşif bu husustaki mütaleasını bildirerek:

Mükâfatın ikametgâhının bulunması için esaslî tahkikat yapılmamış olduğunu ve Mükâfatın nişanlısı Mehmet delâletiyle buldurulması için zabıtaya arama müzekkeresi yazılmasını istedi.

Hey'eti hâkime açık ve kısa bir müzakereden sonra Mükâfatın nişanlısı lokantacı Mehmet vasıtasıyla buldurularak mahkemeye getirilmesi için ibzar müzekkeresi yazılmasına karar verdi.

Duruşma 24 mart salı günü saat (10) a bırakıldı.

Ekmek fiatı

İstanbul Belediyesinden:

Martın on birinci gününden itibaren birinci nev'i ekmeğin kilosu on bir buçuk, ikinci nev'i ekmeğin kilosu on kuruş otuz para ve francalının kilosu on yedi kuruştur.

“REVUE”, saatları terakkiyatı fenniyyenin en son icadlarıyla mücehhezdir.

“REVUE”, saatının bugünkü tekâmül hali 80 senelik tecrübe neticesidir.

Modeller en son ve zarif şekildedir. Tanınmış saatçılarda maktu fiatlarla satılmaktadır.

Umumi deposu: İstanbul Taş han 19.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Beyoğlu Fransız Tiyatrosunda Halk Opereti Bu akşam 20,45 de HALİME Yakında BAYADER

Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda Bugün gündüz saat 14 de Çocuk Tiyatrosu GÜLMİYEN ÇOCUK Yazan: M. Kemal akşam saat 20 de FAUST Türkçeye çeviren: Seniha Bedri Göknel

Yarın akşam SARAY sinemasında

Cihanşümül bir şöhrate melik 2 büyük muganni

EVELİNE LAYE ve CONCHITA SUPERVIA'yı

PRIMADONNA

Muhteşem filminde takdimi münasebetile Grand Opera Galası

Fransızca sözlü bu büyük roman filmi; Avrupanın en büyük tiyatrolarının liks ve ihtisamı arasında cereyan ediyor. Venediğin sihrü füsünunu görecek ve gasyedici musiki parçaları meyhanında TRAVIATA, LA BOHEM vesair bir çok Venedik şarkıları dinleyeceksiniz. Gala müsameresi için yerler'nizi evvelden aldınız.

Yarın akşam SÜMER Sinemasında

S-hhar ve yakıcı Macar artisti

FRANZISKA GAAL'in

büyük muvaffakiyeti, yeni Viyana filmi olan

DOKUNMA KALBİME

(Katherina die Letzte)

fantazi ve neşeli şarkılı ve musikili komedisinin ilk irasesi şerefine BÜYÜK GALA müsameresi

Diğer mümessiller: İki meşhur ve genç komikler

ERNST VEREBES ve OTTO WOLBRUCK

Yerlerinizi evvelden aldınız. Telefon: 42851

MEMLEKET HABERLERİ

Kastamonu 13 yıl içinde bambaşka bir şehir oldu

Gazi stadındaki yüzme havuzu yaz günleri plâj hasreti çekenleri tatmin ediyor

Kastamonu hükümet konağı

Kastamonu (Özel) — Burası Osmanlı İmparatorluğu devrinde en çok ihmale uğrayan şehirlerimizden birisidir. Bakımsızlıktan bir harabe haline gelen Kastamonide şimdi muntazam ve geniş yollar, asri mektepler, güzel ve beton köprüler, sağlam ve düzgün şoseler görülmektedir. Bunlar son 13 yıl içinde yapılmış, başarılmış eserlerdir.

İnebolu Kastamonunun iskelesidir ve şehre 90 kilometrelik çok güzel bir şose ile bağlıdır. İnebolu ile Kastamonu arasındaki münakale de yaz ve kış o-

Değirmisaz Kömür madenleri

Emet (Özel) — Ekonomi Bakanlığı müşavirlerinden Alman Zitler ile arkadaşı Phot buraya gelmişler, Değirmisaz giderek oradaki kömür madeninde tetkikatta bulunmuşlardır.

Değirmisaz kömür madenlerinin çok zengin olduğu ve burasının ileride geniş bir kömür havzası haline geleceği anlaşılmaktadır.

tomobil ile yapılmaktadır. Yalnız Kastamonu ile Tosya arasındaki yollar bozuktur.

Kastamonide Gazi stadi adını taşıyan ve gençliğin bütün spor ihtiyaçlarına cevap veren, içinde geniş bir de yüzme havuzu bulunan bir sadat vardır. Havuzun etrafında soyunma kameraları ve kum sahası da yapılmıştır. Havuzda sandallar da vardır. Anadolunun ortasında plâja hasret çekenlere bu havuz Florya ve Suadiye kadar tabii görünmektedir.

Inegölde Tütün piyasası

Inegöl (Özel) — Burada tütün piyasası açılmıştır. Alıcılar meyhanında İnhisarlar İdaresi de vardır. Fiatlar 25 kuruşla 75 kuruş arasındadır.

Samsun İzcileri Çarşambada

Samsun (Özel) — Lise izcileri Çarşambaya kadar bir gezi yapmışlar ve dönmüşlerdir. İzciler bu geziden büyük istifadeler temin etmişlerdir.

Ereğli de çilek Yetiştirmekte İstanbulu geçti

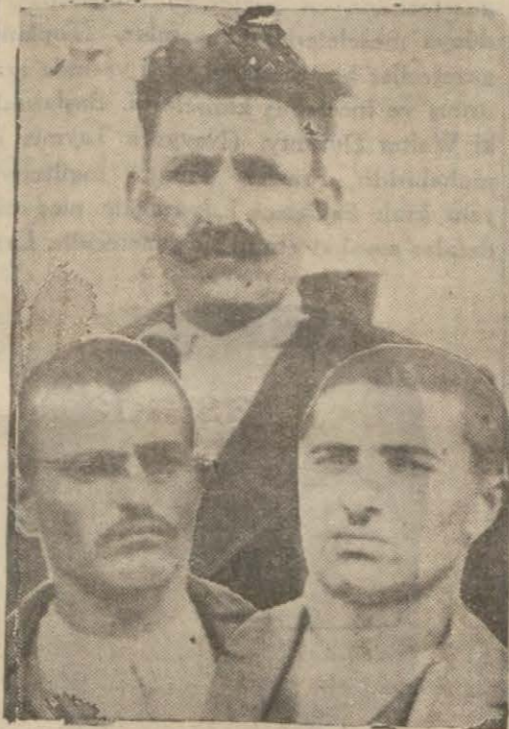
Bu sene ilk çilek yetişti ve İstanbulda satıldı

Karadeniz Ereğlisi çilek yetiştirmekte Arnavutköyünü fersah fersah geride bıraktı. Arnavutköy nefis ve kokulu çilekleri ile İstanbulu bile doyumazken Ereğli çileklerinin şöhreti Almanya'ya bile yayıldı. Türk çileğini daha geçen yıl tadan Almanlar bunun lezzet ve kokusuna bayıldılar ve Türk çileğine de Ananas adını verdiler.

Ereğli bu yıl bir de rekor kırdı ve İstanbulu ilk turfanda çileği gönderdi. Bu çileği yetiştiren Ereğliden Hacı Mehmettir.

100 tane fidan üzerinde bir kilo kadar olan, fidanı ve çiçeği ile İstanbulu getirilen bu çilek hâlde mezada konmuş, 920 kuruşla satılmış ve parası da Hacı Mehmet tarafından Hava Kurumuna teberrü edilmiştir. Arnavutköyünde ilk çilek ancak bir ay sonra çıkabilecektir.

İzmirde tutulan Gangster taklitleri

İzmirin gangster taklitleri

İzmir (Özel) — Hüseyin, Abbas ve Mustafa adlı üç kişinin evvelce bir

vukuata göre değişiyordu.

Bugün:

— Eyvahlar olsun efendi hazretleri. Şu evkaf müdürü nihayet dediğini yaptı. Bütün camilere elektrik soktu!

Haberini verdikleri halde bir başka gün:

— Allah ümmeti Muhammedin yardımcı olsun. O şapkalı mühendisler yolu ölçmeğe başladılar. Buraya da çimendifer getireceklermiş!

Diyorlardı.

Hakikaten kasabada ve etrafından her gün artan bir hareket göze çarpıyordu.

Belediye eski kale yıkıntılarını temizliyor, harap binaları yıktırıyor, yolları genişletiyor, meydanlar açıyor, kasabanın meşhur sularından en fennî şekilde istifade etmenin usulünü buluyordu.

Ziraat direktörü portakal bahçeleri yanında memleketin en çok ihtiyacı olan limonu da yetiştirmek için bedava dersler veriyor, fidanlar dağıtıyor, kontrol ediyor, ilaç dağıtıyor.

Merkeze yakın bir nahiyede yangın çıkmış, üç yüz ev kül olmuştu. Hükümet hemen buraya elini uzatmıştı.

Köy, kasaba yangınlarının kol salıp binlerce ailenin hanümanını söndürmesinin sebebi pek açıktı.

Köy, kasaba evleri, arazi o kadar geniş olduğu halde fena bir alışkanlıkla sırt sırta yapılıyor. Samanlıkları, ahırları bir arada bulunduruluyordu. Bu yüzden bir yangın çıkınca çar-

Tarihî tetkikler:

Tarihte gülünç emirler

Bir zamanlar Mısırda dükkânlar gündüz kapanıp gece açılır ve alışverişler geceleri yapılırdı

Tarihte gülünç emirlere her yerde, Şarkta da Garpta da, tesadüf edilir. Bunların içinde az gülünç olanları bulduğumuz gibi çok gülünç olanları da vardır. Osmanlı padişahlarından deliliğiyle maruf Sultan İbrahim'in arabaları menetmesi şüphesiz ki gülünçtür. Fakat Mısırda hükümet eden, istibdadı ve garabetleri ile maruf bulunan (Hâkim biemrillah) ın esnafın dükkânlarını gece açıp gündüz kapamalarını, geceleyin alışveriş edip gündüz alışveriş etmemelerini emreylemesi bu kabil emirlerin şüphesiz en gülünçü sayılabilir.

İkinci Selimin hocalığında da bulunmuş olan (Nev'i zade Atâî Hamsesin de bu vak'ayı nazmen şöyle tasvir ediyor:

Fatımiyyun alayından hâkim
Mısra müstevli idi vaktakim
Oldu zulmle o mülk mamur
Zarû biberk misali tanbur.
Nesebi gibi müzahraf hasebi;
Zulümle lânet idi müktesebi
Şu sefahetlere kim oldu ayan
Kıldı iblisi lâini hayran
Yazdı tarih nüvisi eyyam
Devrini «salı nevfineî âm»
Cümleden beri o şahsı cebba
Şebi ruz eyledi, ruzu şebi tar
İstilah oldu bunun üzerine bina
Kim hata eyler ise «vay ana»
Şehre tebihü nida ettirdi
Cümle âfaka salâ ettirdi
Seheri halk misali encüm;
Hep olup küşei kâşanede küm!
Gece olduğu gibi şebperdar;
Herkes kârma eylerdi gûzar!
Herkesin ruzü olup akşamı
Günü doğardı görünce şâmı
Kimsenin canı mı var idi heman
Gündüzün can gibi olmaya nihan

Gülünç emirler en ziyade mutlak hükümetlerde görülür ve ekseriya on-

tehdit mektubu ile soyulmak istenilen tüccar David Sidiyi yeniden mektupla tehdit ederek 478 lira istedikleri, fakat yakalandıkları telgrafla bildirilmişti. Müddei umumilik bu üç gangster taklidini sorgu hâkimliğine tevdi etmiştir. Her üçü hakkında da tevkif kararı verilmiştir.

ların reislerinden sadır olur. Hükümdarların en kuvvetli, her türlü emri nehiyelerinin itirazsız carî olduğu zamanlarda verilmiş olan emirler tetkik olunacak olursa pek çok garip, hattâ gülünç şeylere tesadüf daima mümkündür. Ancak bize şimdi her garip gelen şeyi gülünç addetmek doğru değildir. Halbuki zamanına göre onlar bazan gülünç değil, bilâkis bazı kere fazla ciddidirler bile!

Üçüncü Muradın evvelce verilen bir emri teyiden yazdığı şu hükmü de az gülünç değildir:

«İstanbul kadısına ve Rumelinde vaki olan kadılara ve dergâhi muallâm çavuşlarından çingene tayfasına su başı olan Bâli çavuşa hüküm ki bundan akdem çingene tayfası at ve kısrak besleyüp daima yola ve bele (bel) inip fesad ve şenaat eyledikleri ilâm olunmuş olbapta tayfai mezbure minbaad ata binmeye ve kısrak beslemeye, lâzım geldikte eşeğe ve arabaya bineler deyu her birinize hükmü hümayunum irsal olunmuştur. Hâlâ ol guruh emri şerifime muhalif tayfai mezbure ata binüp ve kısrak besleyüp fesad ve şenaat eyledikleri ilâm olunmağın imdi ol emri şerifim kemakân mukarrerdir. buyurdum ki Vüsul buldukta tayfai mezbura min baad ata binmeyüp ve kısrak beslemeyeler lâzım geldikte eşeğe ve arabaya binüp emri şerife muhalefetten ziyade hazer edeler şöyle ki min baad emri şerife muhalif tayfai mezbure ata bindükleri mesmuu şerifim olsa sonra siyaset olunurlar ana göre tenbih ve ilân eylesesin fi 7 Ca 993»

Yine üçüncü Muradın aşağıdaki hükmü de gülünç emirler cümlesinden sayılabilir ve bunların tekrerrü, Hammerin dediği gibi, inhitatin o zamandan başladığı kanaatini kuvvetlendirir.

«Eyüp kadısına hüküm ki Hâlâ tahtı kazanda ve mahmiyei İstanbul ve Galatada bazı kimseler

ahurlarında inekler besleyüp ve İstanbul zahiresiçün gelen tavalardan alıp sonra yahudi ve kefer tayfasına ziyade baha ile satup müzayaka vermektен hâli olmadıkları ilâm olunmağın anun gibilerin inekleri ve buzağları yoklanup defter olunmasın emredüp buyurdum ki... Vüsul buldukta eğer tahtı kazanızda ve eğer İstanbul ve Galatada ahurlarında inek besleyenlerin ve İstanbul zahiresiçün gelen tavalardan alıp sonra ziyade baha ile kefereye bey' eden kimesnelerin ineklerin ve buzağların defter edüp müzayaka zamanında narh zoru üzere fikaraya bey'eylesesin. Amma bu behane ile fikarane dahl etmekten ihtiraz eylesesin fi Hızırulmuzaffer 991»

Mehmet Zeki

dinden bir şey koparıp gittiğini görmüştü. Tahsildar, jandarma ne olursa olsun şehirden gelen kalıbı kıyafeti düzgün kim olursa olsun hiç olmazsa hayvanının yemini köylüden çıkarıyordu.

Bunun için kendisine bedava ilaç veren, akıl öğreten, hattâ yiyecek getiren şehirliye karşı yavaş yavaş fikri değişiyordu.

Köylüleri şimdi yeni bir merak sarıyordu.

Yeni Türk harflerile okuma, yazma öğrenmek için âdetâ yarış ediyorlardı. Köy odasında mektep muallimleri onlara gece dersleri veriyordu.

(Arkası var)

KERVAN YÜRÜYOR

- 78 -

Bürhan Cahit

11 - 8 - 936

Ve gelenler az çok bir şey de bırakıyor, elleri boş gelmiyorlardı.

İhtiyar kadınların çoğu gelinlerin şikâyet ediyor, başa sık sokağa fırladıklarını, çarşı pazarda lise muallimleri gibi açık saçık gezdiklerini anlatıyor. Bu dünyanın nasıl olup ta hâlâ durduğunu hatipten soruyorlardı.

Ak Osman bütün bunlara bir çok arapça dualar okuyarak cevap veriyor, ve hep aynı kelimelerle:

— Cenabı hak ihmal etmez, imhal eder. Siz kalbinizi temiz tutun. Kim senin ettiği yanına kalmaz!

Diyordu.

Onun şimdi şöhreti başka türlü yapılmaya başlamıştı.

Romatizmaları azan, kulunçları şahlanın koca karlar Hatip Ak Osmanın nefesinden çok istifade ettiklerini söylüyorlardı.

— Mübarek adam. Dünyadan elini eteğini çekmiş. Nur yüzlü zat! diyorlardı. Yazdığı muskaların en keskin başağrıların bıçak gibi kestiği iddia ediliyordu.

Hatip muska yazmanın, okuyup, üfürükçülük etmenin yasak olduğunu biliyordu. Bu yüzden başına yeni bir belâ geleceğinden de korkmuyor de-

ğildi. Fakat o sinsi müderrise zekâsile bir çare bulmuştu.

Muska yazıp nefes ettiklerine şu sıksı tenbahi yapıyordu:

— Bunun tesiri mintarafilâh muhakkaktır. Yalnız bir şart ile. Muskadan kimsenin, hattâ en yakınlarının bile haberi olmayacak. Muskayı alandan başka biri görünce bütün kerameti zail olur. Ona göre muhafaza etmek gerek!

Bu öyle bir tılsımdı ki en ağır cezalı emirlerden daha müessirdi.

Hatip bu suretle muska yazdığının kasabada yayılmasının hele o belâlı komiserin kulağına gitmesinin önüne geçmiş oluyordu.

Bu yeni hayatı ona oldukça eğlenceli de gelmeğe başlamıştı. Her gün eksik olmanın ziyaretlerle kasabanın dedikodusunu da kaçırmıyordu. Olan biteni günü gününe haber alıyordu.

Aldığı haberler hoşuna giden şeyler değildi.

Zaten haberleri getirenler de âdetâ feryat eder gibi göz yaşları arasında: — Başımızza taş yağmadığına şükür efendi hazretleri!

Diye gördüklerini anlatıyorlardı.

Verdikleri haberler zamana göre,

PARİSTE KORKUNÇ BİR FACİA

Genç ve güzel bir kadın üç çocuğunu nehre attı

Bir polis memuru çocukları kurtarmak üzere nehre atıldı fakat çocuklar ve annelerle beraber o da boğuldu

Paris gazeteleri Marn köprüsünde işlenmiş şayanı dikkat bir cinayetin tafsilatını veriyorlar:

Bir hafta evvel Marn köprüsünde nöbet bekleyen bir polis yanında 3 çocuk bulunan genç ve güzel bir kadının çocuklarını Sen nehrine atmak üzere bulunduğunu görmüş kadının bu hareketine mâni olmak için hemen seğirtmiştir. Fakat daha yaklaşımadan kadın işini bitirmiş, çocuklarını nehrin

Mari Mozartın çocuklarından ikisi

şiddetli akıntısına bırakmış ve kaçmağa başlamıştır.

Polis için tereddüt edecek zaman yoktur. Kadın ne zaman olsa yakalanabilir. Evvelâ çocukları kurtarmak lâzımdır.

Bir lâhze sonra polis nehirdedir ve su üzerinde gördüğü ilk çocuğu kurtarmak üzere. Ancak bu ilk kurtarıcı hamleyi yapmaya muvaffak olamamıştır. Çünkü kollarının sıkı bir çenber içinde sıkıldığını hissetmiş, ne olduğunu, neye uğradığını anlayınca cıya kadar da suların şiddetli cereyanı çocukları sürüklemiş ve boğmuştur. Şimdi de kendisi boğulmak üzere. Çünkü kollarını sıkı çenber aynı zamanda kendisini suların derinliklerine çekmekte, hareketlerine mâni olmakta ve boğmak istemektedir.

Bu sıkı çenber çocuklarını nehre atan kadının kollarıdır. Kadın polisin kendini kovalamayıp ta çocukları kurtarmak için nehre atıldığını görünce geri dönmüş, aynı noktadan nehre atlamış ve öldürmek için attığı çocukların kurtarılmasına mâni olmuş, polis kollarını kısıktırak yakalamış, suların derinliğine çekerek polisi de boğmuştur. Bir anda başlayıp bir anda biten bu facia o sırada Marn köprüsünden geçenler tarafından görülmüştür. Fakat bu bedbaht insanlar için artık cesetleri aramaktan başka yapacak bir iş kalmamıştır.

Nişanlımın Babası Katılmış!

«Üç aydır nişanlıyım. Nişanlım terbiyeli, tahsili yerinde bir genç. Mevkii ve kazancı fena değil. Hakkında yaptığımız tahkikatın müsbet netice vermesi üzerine nişanlanmağa karar verdik. Nişanlım bana babası olmadığını söylemişti. Anası ve kız kardeşleri var, onlarla görüştük. Onlar da bize kayınbabamdan bahsetmediler. Fakat şimdi öğreniyorum ki müstakbel kocamın babası katil suçundan dolayı beş senedenberi mahpusmuş. Bunu öğrenince içime bir korku girdi. Bir kâtilin gelini olmak, bir katilin ailesine intisap etmiş olmak ne acı, ne feci şey. Nişanlımdan soğur gibi oldum. Şaşırdım kaldım. Bir karar veremiyorum.»

Neclâ
Bir genç kız için hakikaten mühim bir endişe. Fakat bir adamın yaptığı bir günah bütün bir aileyi kirletmeğe ve bedbaht etmeğe sebep teşkil etmeli mi?

Her şeyden evvel katilin sebebinin tahkik ediniz. İnsani cinayete sürüklüyen bir çok sebepler olabilir. Hastalık, hırs, hiddet, asabiyet, ablağsızlık ve saire gibi.

TEYZE

Amerikalılara göre Avrupa ve dünya meseleleri

Amerikanın en büyük 7 gazetecisine sorulan 9 sual

Her gazeteci dünyanın bir köşesinden gelmişti, bir araya toplandılar ve yerinde aylarca tetkik ettikleri meselelere cevap verdiler

Dünyanın en mühim meseleleri hakkında düşüncelerini söyleyen Amerika gazetecileri masa başında

Amerika «büyük gazeteler» memleketidir. Büyük gazetelerde büyük gazetecilerin toplanmaları şart değilse de Amerika'da çok büyük gazeteciler bulunduğu da şüphe götürmez. Geçenlerde bu büyük gazetecilerin en güzideleri toplandılar ve dünya meselelerini konuştular. Toplanan gazeteciler her meseleyi yerli yerinde araştırmış ve incelemiş kimselerdi. Başlarında ki Walter Duranty, (Nevyork Taymis) in muhabiridir, Frazier Hunt, İngilterenin yeni kralı Sekizinci Edvard ile nice nice defalar seyahat etmiş bir gazetecidir. Law-

lacak ve sermayedar milletler, Rusyanın yapacağı propaganda veya açacağı harp ile bolşevik olacaklar mı?

Bu sualin cevabını Wolter Duranty veriyor:

— Rusya sulh zamanında en büyük kuvveti haiz olan memleketidir. Hazarî kuvveti 1.300.000 dir. Acaba Sovyet Rusya bu kuvvetle bir dünya devleti mi vücade getirmek istiyor? Buna cevap vermeğe imkân yok. Fakat Sovyet propagandasının tehlikeli olduğuna inanmıyorum. Rusya büyük bir askerî kuvvet vücade getirdikten sonra istilâ siyaseti takip eder mi, etmez mi? Henüz belli değildir.

Üçüncü sual:

— Mongolistanda vaziyet nedir? Bu yüzden bir Rus - Japon harbi kopacak mı?

Bu suale aynı muharrir cevap veriyor: — Harbin hemen kopacağına inanmıyorum. Ruslar telâş etmiyorlar. Çünkü kuvvetlerini temellendiriyorlar. Rusya, dünyanın en geniş, en bol nüfuslu bir memleketi olduğu gibi, bana kalırsa, en fazla akıl ve basiret ile de idare olunan memleketidir.

Dördüncü sual:

— Habeş harbi nasıl nihayet bulabilir? Bu sualin cevabını Josef Icralles veriyor:

— Habeş hariciye nazırının genç oğlun harbe son verecek formülü bulmuştur. Bu formüle göre Habeşistan İtalya ile bazı arazisini mübadele edecek ve hükümetini, idaresini islah için beynelmül bir komisyondan istifadeye çalışacaktır. Habeş imparatoru da bu plânı tasdik ettiğini göstermiştir.

Beşinci sual:

— Almanya ve Hitler ne olacak? Bu sualin cevabını Kalten Born vermiştir:

— Hitler esas itibarile hüsnü mağlûp bir adamdır. Fakat Şaht, Almanyanın iktisadiyatını derleyip topladı ve bu yüzden Alman iktisadiyatı ve sanayii kurtuldu ve kuvvetlendi. Hitlerin Fransa ile harp edeceğini zannetmiyorum. Onun Fransa ile uzlaşmak istediğine dair söylediği sözlerin samimî olduğuna inanıyorum. Alman ordusu tecavüzi bir harbe hazır değildir. İki üç yıldan önce de harbe hazır olamaz. Almanya kuvvet sahibi olduğu kadar dost sahibi olmadan da harekete geçmeyecektir. Bugün ise bunların bir tanesi bile elinde değildir. Bir gün gelecek milliyetçilik ile sosyalistlik geçinemeyen olacak ve o zaman Hitler, Göbels ile Frki bırakacak ve Almanya normal hale dönecektir.

Altıncı sual:

— Almanya müstemlekeleri iade olunacak mı?

Aynı muharrir cevap veriyor: — Almanya müstemlekeden fazla şarka

doğru genişlemek fikrindedir. Rosenberg bunu bana açıkça söyledi.

Yedinci sual:

— Milletler Cemiyeti ne olacak? Zecri tedbirleri silâh olarak kullanmağa devam edecek mi?

Bu suale Mister Jonten şu cevabı vermiştir:

— Lavala, Hoare, Jon Saymona ve saireye ne derece itimat caizse Milletler Cemiyetine de o derece itimat caizdir. İngil-

50.000 kilometrelik bir seyahatten dönen Gazeteci Marlen Pew

tere bu sefer Milletler Cemiyetini, Milletler Cemiyeti hesabına kullanıyor. Çünkü ikisinin menafii uygun, bu menafi arasında uygunsuzluk başladı mı, İngilterenin de vaziyeti değişir.

Zecri tedbirlere gelince İngiltere, Fransa ve Rusya el ele verirse zecri tedbirleri ilerletebilir. Fakat buna lüzum kalmayacak. Amerika Milletler Cemiyetine gidersen Almanya da Japonya da cemiyete dönerler.

Sekizinci sual:

— Japonya, Çin, Filipin meseleleri ne olacak?

Bu suale Mister Pew cevap veriyor: — Japonyanın en çok korktuğu şey bolşevikliğin yayılmasıdır. Onun için, Mançukoda, şimali Çinde, Sovyet Rusyaya karşı bir set vücade getiriyor. Japon topraklarının çok kalabalık olduğunda şüphe yoktur. Japonya Rusyanın hava kuvvetlerinden korkuyor. Çünkü bu kuvvetler Japonyanın hayatî noktalarına bombardıman edebilir. Japonya ise Rusyanın hayatî merkezlerini bombardıman edemez. Sonra Japonlar kapitalisttirler ve bolşevikliğe düşmandır.

Çin Japonyanın istilasından muztariptir. Fakat arazisinin büyüklüğüne güvenerek kurtulmayı umuyor.

Dokuzuncu sual:

— Almanlarla Japonlar bolşevikliğe tehlikesinden hakikaten korkuyorlar mı?

Aynı muharrir şu cevabı veriyor: — Bu korku her yerde görülüyor. her yerde hiss olunuyor.

İngilterenin yeni kralı Sekizinci Edvardla bir çok seyahatler yapan Amerikalı gazeteci Frazier Hunt

rence Stallings bir hafta evveline kadar Habeşistanda bulunup Habeş işini her bakımdan tetkik etmiştir. Wilson Hicks bütün Avrupa merkezlerinde seyahat ettikten sonra son günlerde Amerikaya dönmüştür. Kalten Born radyo ile dünya işlerini izah eden bir muharrirdir. Albin Jonten Amerika gazetelerinin Cenevre muhabiridir. Marlen Pew 50.000 kilometrelik seyahat yaptıktan sonra Amerikaya dönmüş bir gazetecidir.

İşte dünyayı böyle yakından tanıyan ve her meseleyi yerinde tahkik eden muharrirler bir konferans yapmış ve sorulan bazı suallere cevap vermişlerdir.

Birinci sual: İngiltere ne olacak?

Bu sualin cevabını Frazier Hunt şu şekilde verdi:

— İngilterenin iki meselesi var. Birincisi Akdeniz meselesidir. İngiltereye İtalyanın şerefini tatmin eden, fakat imparatorluğunun şark yolunu kesmiyen bir formül bulmak lâzımdır. İkincisi: Bir taraf tan gittikçe kuvvetlenen Almanya ile mütemadiyen ilerleyen Rusya karşısında birinin Avrupaya hâkim olmasını kabul etmek. İngiltere henüz ne yapacağını kararlaştırmamış görünüyor. Bana kalırsa İngiltere bu iki devletten ikisinin de fazla kuvvetlenmesine razı olmayacaktır.

İkinci sual: Bolşeviklik Avrupada yayıl-

“Vatandaş, silâh başına!”, Almanyanın Reni işgal ettiği gün Paris gazetelerinde çıkan yazılar

Kehl şehri belediye reisi Ren mıntakasına giren ilk Alman zabitanı karşıyor.

Ren mıntakasına giren ilk Alman neferi, Ren köprüsünde ilk adımı atmak için emir saatinin gelmesini bekliyor.

[Bu resimler Parise telsizle nakledilmiş ve aynı gün Fransız gazetelerinde çıkmıştır.]

Fransız gazetelerinin Rendeki işgal hâdisesi ferdasında çıkan ilk nüshaları İstanbula dün geldi. Bunların hâdisesi hakkında yürüttükleri mütalealardan anlaşılıyor ki bu dakikada birleştikleri ancak tek bir noktaya vardır. O da vaziyetir vahim, son derece vahim olduğu noktasıdır. Bu nokta haricinde bazıları Fransanın Sovyetlerle bir muahede akdetmesi dolayısıyla bu hâdisenin vukuunu hiç değilse tacil ettiğini söyleyerek son iki kabineyi tenkit etmektedirler. Bazıları ise bu hâdiseye rağmen Sovyet muahedesinin lâzım olduğunu söylemektedirler.

Müzakeroyu Kesmemek Lâzım!

Gazetelerin içinde en ağır başlısı şüphesiz ki «Tan»dır. Bu gazete Almanyanın Habeş meselesinden istifade ettiği kanaatinde. Zira bir taraftan zecrî tedbirlere girilerek İtalyayı okşamıştır. Diğer taraftan da İtalya ile doğrudan doğruya bir anlaşma yapmamak suretile de İngilterenin hoşuna gitmiştir, en nihayet Lokarnoyu feshettiğini söyleyen tebliğinde de Uluslar Kurumuna dönmeğe hazır olduğunu ilân etmek suretile yine İngilterenin zavıf damarını bulmuştur. Şimdi ne olacak? Tan diyor ki:

«Şüphe yok ki konuşmayı peşinden reddetmek, hele kapıyı herhangî bir müzakereye kapamak asla doğru değildir. Bununla beraber bir müzakere talebini, mer'iyet mevkiinde bulunan bir muahedeyi feshetmekle aynı zamanda yapmanın konuşmayı kolaylaştırmayacağını da saklamamak lâzımdır.»

Sovyetlerin Rolü..

Lo Jour gazetesi daima sağ siyaset

kullanır bir gazetedir. Sovyetlerle anlaşmayı ise son hükümet ikmal etmiştir. Bunun içindir ki Le Jour, esasen aleyhtar olduğu bu muahede dolayısı ile hükümeti daima tenkit etmektedir. Son hâdiseler hakkındaki fikrini ise, bu hâdiseleri anlatmağa hasrettiği yazıya koyduğunu şu başlıkla anlatmıştır:

— Sovyetler bize pahalıya mal olmağa başladı.

Harp Yakındır!

Petit Journal'ın söylediği de şudur: Etrafımızda olup biten hâdiselerin vahimliğini saklamayalım. Bu, hiç bir şeye yaramaz!

Harbe doğru gittikçe hızlanan yürüyüşünde, dünya yeni bir adım daha attı.

Bu, bir dev adımdır.

Medenî denilen kavgacı milletlerin aldıkları vechenin tarihi bir taraftan Amerikanın, öteden de Rusyanın müşterek emniyet muadesini düşünmekten vazgeçerek, birincisi nazikâne öteki de sert bir hareketle Uluslar Kurumuna iştirâki reddettikleri zaman başlamıştır.

Bu iki devlet millî hudgâmlığın öyle bir nümunesini göstermişler, Cenevrenin uzlaştırıcı tesirine karşı öyle mutlak bir istihfaf ile bakmışlardır ki, başka devletlerin onları takip edecekleri muhakkaktı: İşte Almanya, işte Japonya!

Mademki gerek askerî, gerek iktisadî bakımdan bu derece kuvvetli, bu derece kudretli devletler ne maddeten ne de manen disiplin önünde eğilmeğe mecbur tutulmuyorlardı. Mademki U-

luslar Kurumunun kararlarını dinlemek istemiyor, o halde bu kurum herhangi bir nüfuzu, herhangi zecrî bir harekete girişmek imkânını muhakkak olarak ve temelli surette kaybediyordu.

O dakikadan itibaren itilâf, ittifak, muahede usullerine dönmeğe mukadderdi.

Ve o dakikadan itibaren Fransa ile Rusya arasında bir muahede akdedilmesine Almanyanın Lokarno muahedesini, ve Versay ahdnamesinin Ren mıntakasına ait hükümlerini feshetmekle mukabelede bulunacağını keşfetmek için diplomalı bir diplomat, yahut ta dış işleri siyasetinde bir mütehasıs olmağa hiç te lüzum yoktu.

Alehusus Avusturya ve Macaristanda gösterdiği faaliyetlerden bize pek acı sürprizler hazırlayan «Lâtin hemşerimiz» İtalyanın haleti ruhiyesi Almanyanın sert ve yüksek sesle konuşmasına da müsaidi.

Ve şimdi:

— Vatandaş silâh başına!

Silâh başına, silâh başına her yerde, son katliâmın başlaması ihtimaline karşı!

Körüklerinizi işletiniz, bütün memleketlerin cehennemî demir ocakları!

Kardeş öldüren demirlerinizi dökünüz, harp ocaklarının yorulmak bilmez merdaneleri!

Milyarlar harcayarak dev cüsseli zırlı yapınız, bütün denizlerin tersaneleri!

Yorulmadan tayyare yapınız, sulh bekleyen milletlere zehir ve bomba saçınlar, sipariş bekleyen tayyare fabrikaları!

Ve siz bilginler, ünlü kimyagerler insanlığa gurur ve şeref verecek olan incelemelerinizi bırakınız, kanseri, vemi yenmekten vazgeçiniz.

Yapılacak daha iyi bir şey var!

Bize gaz lâzım, henüz bilinmeyen gaz lâzım, kör eden, boğan, gaz lâzım, annelerimizi, karılarımızı, kız kardeşlerimizi, çocuklarımızı, en feci istraplar içinde mutlaka öldürecek gaz lâzım!

Evet, evet, vatandaşlar silâh başına! Ölümler için en iyi gün geldi, gele-

Ren sahasının işgali asker gözü ile ne kıymet ifade eder?

[Son Postanın askeri muharriri yazıyor]

Ren sahasını ve Almanya ile Fransayı gösterir harita

Almanya, Fransa ile Sovyet Rusyanın kendi aleyhinde tesis etmiş olduklarını iddia ettiği çenberi parçalamak için garp komşusunun Avrupa ve dünya işlerle en çok meşgul olduğu bir zamandan istifade etti: Geçen senenin 7 martında (Versay) dan bir zincir kırmıştı. [Bu zincir, Versay muahedesinin Almanları silâhlanmaktan meneden hükümleridir]. Bu hâdisenin seneci devriyesinde ikinci bir zinciri daha kırmak (yani Ren mıntakasını işgal eylemek) suretile kendisi için hazırlanan çenberin garp kısmını iyice zedeledi.

Ren mıntakasının tekrar askerî işgal altına alınmasının Almanya için olan ehemmiyetini kısaca izah edelim:

Askerlikte nehirler, tabii mâniler sırasında, mühim bir rol oynarlar. Çünkü ister tabii şekilde, isterse köprüler vasıtasıyla - ancak muayyen yerlerinden geçit verirler. Eğer bu geçitler kuvvetli surette ateş altında bulundurulur veya tahrip edilirse nehirleri geçmek ordular için ya pek büyük zayıfa mal olur; yahut ta böyle bir teşebbüs imkânsızlıkla neticelenir. Almanların büyük harbin başında Fransa içerisine doğru çok seri ilerlemelerinin acı hatırasını unutmayan Fransızlar Ren nehrinin garp sahilini tamamen ve şark sahilini de (50 kilometre genişliğinde bir koridor ile gayri askerî hale sokmak için Versay muahedesine hususî hükümler koydurmışlardır. Bu hükümler mucibince gayri askerî mıntakada ne tahkimat, ne de Alman ordusuna mensup hiç bir küt'a ve garnizon bulunmayacaktır.

Bununla iki maksat güdülmüştü:

1 — İleride Fransaya karşı her hangi bir Alman taarruzu başlarsa derhal Ren geçitlerini ve kıyılarını tutmak ve Alman ordularını bu nehrin garbine geçirtmemek;

2 — Almanya üzerine askerî bir hareket yapmak ve onu kuvvet zorile yola getirmek icap ettiği takdirde Fransız ordularını, hiç bir mukavemete maruz kalmadan, Ren nehrinin şarkına geçirmek.

Bu her iki maksat için de Fransızlar şark hudutlarında motörlü ve çok seri hareket eden küt'alar hazır bulunduruluyorlardı.

Almanların da bu sahada Fransızlardan geri kalmamak üzere teşkilât yaptıkları muhakkaktı. Hattâ geçenlerde, dünya havadislere meyanda, sinemalarda gördüğümüz hem karada, hem suda hareket eden otomobil belki de icabında Ren nehrini geçmek üzere hazırlanan askerî otomobillerin bir başka tipi idi. Lâkin bütün bu hazırlıklara rağmen Ren sahillerine Alman küt'alarını Fransızlardan önce yetiştirmek mümkün olmayabilirdi. Çünkü Fransızlar da bu hususta çok hazırlık yapmış ve yapmakta idiler. Şu halde bizzat Ren nehrinin her iki sahilini de elde bulundurmak, işin en emniyetli tarafı idi. İşte 7 martta yapılmış olan hareket te bundan ibarettir. Fransız ordularının, Ren nehrini kolayca geçebilmeleri bugün hiç te kolay bir şey değildir. Çünkü bugünkü Alman ordusu

(Ren) sahilini mükemmelen müdafaa edebilecek vaziyettedir. [*]

Şimdi Almanların da Ren nehrinin garp sahilinde ve Fransız hududu boyunca - Fransızları takliden ve belki daha çok teknik şekilde - müstahkem mıntakalar vücutte getirmelerine sıra gelmiştir. Bu suretle, Almanya'yı istilâya teşebbüs etmek ihtimalleri, Fransa için, hemen de imkânsız bir hale gelmiş olacaktır.

Son hareketle kendisini garbe karşı temin etmiş vaziyete giren Almanyanın, aynı zamanda, Fransaya karşı yeni bir istilâ emeli gütmekte olduğunu tasavvur etmek te mümkündür. Lâkin Alman sahra ordusundaki silâh tekemmülâtının, henüz Fransız müstahkem mıntakalarını hamur gibi ezip geçecek bir kudrete geldiğini kabul etmek güçtür. Binaenaleyh (Ren) gayri askerî sahasının işgalini, şimdilik, tedafüü bir maksada atfetmek doğru olur.

Nitekim bu işgalin başladığı gün devletlere tebliğ ettiği notada (Hitler) in, «garpte (yani Fransa ve Belçika ile) 25 senelik bir ademi tecavüz ve bir de hava misakî imzalamaya hazır olduğun» bildirmesi ve «Belçika ile Fransanın dahi kendi hudutları boyunca aynı şekilde bir mıntaka tesisine muvafakat etmeleri şartı ile yeni bir gayri askerî mıntaka tesisini kabul eylemiş olduğun» ilâve eylemesi Almanyanın Fransaya karşı şimdilik bir tecavüz emeli beslemekten uzak olduğuna delâlet eder. Her ne kadar Hitler, «şark hududunda dahi - Litvanyanın dahil ola - cağı - bir ademi tecavüz anlaşması aktini» de aynı nota ile teklif etmiş ise de dikkat edilecek olursa bu son teklifte ne muayyen bir zaman kaydı, ne de Sovyet Rusyanın ismi olmadığı görülür.

Çok sarıh anlaşma şartları ileri sürmesinden dolayı, Almanyanın garp komşularına karşı halen bir tecavüz emelini beslemekten uzak olduğuna hükmetmek doğru ve fakat şark komşuları hakkındaki düşüncelerinin aynı olduğu kanaatine varmak güçtür. Ancak Fransaya karşı, bugün sırf tedafüü bir mahiyet arzeden bu işgal, yarın için o istikamete doğru da tecavüzü bir mahiyet alabilir.

Çünkü (Ren) nehrinin her iki tarafında ve bilhassa garbinden Almanların yapacaklarına şüphe olmayan daime tahkimatı (müstahkem mıntakalar), Fransayı Almanyanın hiç bir zaman saldırmayacak bir hale koymakla kalmayacak; Alman - Fransız hududuna yakın bulunan Fransız müstahkem mıntakaları bu modern Alman daime tahkimatına yerleştirilecek uzun menzilli ve yüksek tahrir kudretini haiz sabit topların tesiri altına girmiş bulunacaktır. Her ne kadar Fransız müstahkem mıntakalarının inşa tarzı da büyük harp tecrübelerine müstenit, binaenaleyh çok sağlam ve buralardaki silâhlar da çok müstahkemdir.

Lütfen sahifeyi çeviriniz)

[*] Alman ordusunun bugünkü vaziyeti yarımkı nüshamızda, Fransız ordusunun vaziyete de onu takiben nesredilecektir.

Hayatta Gördüklerimiz

Sahtekârın uşağı

Çok zengin bir tüccarın oğlu, Babasının hesabına çek imzalyormuş. Bu bedavadan gelen çeklerin mukabili yine bedavaca harcanmış. Oyun aylarca devam etmiş. Ne veren banka, ne paraları alan terziler, mağazalar için farkına varmışlar.

Günün birinde bankadan tüccara gösterilen bir hesap bu gizli çeklerin sırtını çıkarmış.

Fakat yapan kim? Küçük bay işi, kendine uydurduğu

ka memurunun ifadesi üzerine uşak getiriliyor.

Hâkim bu işi neden yaptığını sordu.

O hiç çekinmeden;

— Efendim bana emrettikten sonra neden yapmıyayım? Diye cevap verdi.

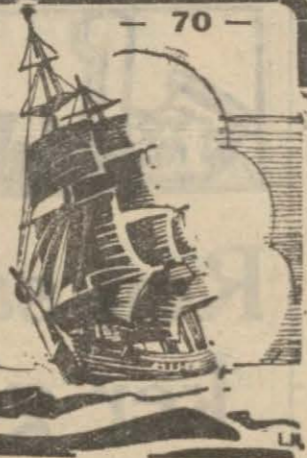
— Doğru olmyan şeyler emrediliyor diye yapılırmı?

Uşak kayıtsız güldü;

— Ona bakarsan akşama kadar on kıza mektup taşıyorum. Onlar doğru mu? Dedi.

Akdeniz incisi

Yazan : Kadircan Kaflı 11/3/936

Kalyonun baş tarafı kayalara oturmuş, kıç kasarası parçalanmıştı

Leventlerin çoğu gemide zincirli iken kurtarılmış olanlardı. Durmuş reis Süyleman ile tek göz Aliyi de onların yanlarına vermişti.

Rüzgâr güzeldi. Pulat reis artık henüz kapanmayan yarasını bile unutmuştu. Gözleri ufukta idi. Kürekçilere bir misli yiyecek ve su veriyor, onlara yardım için peykelere oturarak kürek topaçlarını yakalamış olan leventlerin arasına kendisi de karışıyordu.

Akşama doğru Tilos adasının şimalinden geçiyorlardı. Pulat reis arkadaşlarıyla birlikte kıç kasaradan ileriye, geminin provasının bulunduğu ufuklara bakıyordu. Kalyonun ne kadar yol almış olabileceğini, ona ne zaman yetişebileceklerini kestirmeğe çalışıyorlardı. Hepside kalyonu Sakıza varmadan yakalayacaklarına emin idiler.

Ufukta

Bir Gemi...

Bu büyücek adanın şimalinde sivi ve uzun bir burun vardır. Bu burunu henüz kıvrılmışlardı ki baş direkteki vardiya birdenbire haber verdi:

— Ufukta bir gemi!..

Enginde bir gemi vardı. Güneşin solgun ışıkları önünde yelkenleri kırmızıya boyanmış gibiydi. Kıç kasarasının, direklerinin yapılarından ne gemisi olduğunu hemen belli oluyordu. Vardiya söylemeden önce Süleyman hayretle dedi ki:

— Bu bir düşman gemisidir. O lur şey değil!..

Sahiden kimse bunu ummazdı. Çünkü gerek Piyale Paşanın ve gerek koca Murat reisin filoları buradan geçeli bir hafta bile olmamıştı. Geçen güne kadar Türk kalyonları buralarda karakol geziyorlardı.

— Kıyıda bir gemi!.. Bir Türk gemisi!.. Karaya düşmüş!..

Herkes bu sefer oraya baktı.

Muradın dudakları arasından şu sözler döküldü:

Aranan

Kalyon

— Bir kalyon!..

Kalyonun baş tarafı kayalara oturmuştu. Kıç kasarası parçalanmış, yelkenleri delik deşik olmuş, teknenin yarısından çoğu suya gömülmüştü. Kıyıda ve geminin içinde yüz kadar insan kaynaşıyordu.

Pulat, gemisinin provasını oraya çevirmesi için dümenciye hemen emir verdi. Çünkü kendi kendine söyle düşünmüştü:

— Sakın bu bizim aradığımız kalyon olmasın!..

Oraya vardığı zaman hemen bir sandalla yaralı kalyona çıktı. Denizde ve kıyıda ölümler vardı. Geminin güvertesinde de yaralılar ve ölümler karma karışık idiler. Yakın bir köyden gelen köylüler onlara yardım ediyorlardı. Türk gemisini gören zemicilerden bir kaç Pulat reislerle arkadaşlarını karşıladılar. Pulat

onlara ilk söz olarak sordu:

— Sizin kaptanın adı ne?

— Muhsin ağa...

kaşlar çatıldı. Arkadaşları da ondan farksız idiler. Pulat büyük bir merakla:

— O nerede? Ne oldu?

Dedi.

— İşte getiriyorlar.

Düşman Kalyonu

Nerede?

İhtiyar kaptanı dört gemici kıyıya çıkarıyorlardı. Kaptan bitkin bir halde idi ve başından ağır bir surette yaralanmıştı.

— Muhsin kaptan!..

İhtiyar gemisi gözlerini güçlükle açabildi. Pulatla arkadaşlarını görünce:

— Ne var? Durmayın... Onların ardına düşün ve...

Sesi kesildi.

Uzun bir nefes aldı. Murat Pulatın kolunu tuttu:

— İnciyi sor!..

— Belki gemidedir. Düşmanın kalyonu bütünü yağmaya ve gemicilerin hepsini öldürmeye vakit bulamadıkları anlaşılıyor.

Pulat hemen kalyona koştu. Orada arıyacaktı.

Murat, Muhsin kaptana yaklaşıp dedi ki:

— İnci ne oldu? Rodosta Şoluk Mehmedin gemisinden aldığınız kız... Lâla Mustafa Paşa senin gemiye yollamış.

Kaptan bunları manasız buluyordu. Şimdi böyle şeyler konuşulacak zaman mı idi?

— Bilmiyorum... Bir çok kızlar... vardı. Öcümü alm, diyorum. size... Öcümüzü...

Kaptan ölmüştü.

Kolunu, gömleğini çıkararak sarmış olan bir yaralı Muradın omuzunu dürttü:

— Ağam, bu bilir onu... İşte şu marsık bilir...

Yerde upuzun yatan ve boynu ensesinden üç dört parmak kesilmiş olarak can çekişen haremağası Hasan ağayı gösterdi.

Aldılar,

Götürdüler

Hasan ağa kansızlıktan ölgün bir halde idi. Sorulanları hemen anlamıştı. Fakat canından bezdiği için ağzını açmak bile istemiyordu. Ancak zorlanınca Venedik gemisinin gittiği ufku başile işaret ederek:

— Aldılar... Götürdüler ...

Diyebildi.

Murat ta arkadaşları da bir an donakaldılar.

Fakat bundan ne fayda vardı?

Veli Pultın arkasından koştu ve kara haberi verdi.

Pulat hayretle sordu:

— Sahi mi söylüyorsun? Nerede o adam?..

(Arkası var)

essir iseler de bunların çoğu on-on beş sene evvelki fen imkânlarına göre yapılmıştır. Halbuki o zamandanberi fen teknolojisi yerinde durmamış, ilerlemiştir. Bu itibarla gerek taarruz vasıtalarında, yani silâhlarda ve bilhassa topçulukta; gerekse müdafaa vasıtalarında yani daima tahkimatın yanında Almanlar daha müsait vaziyette bulunmaktadırlar. İşte son işgal hâdiselerinde Fransızların fazla hassasiyetini celbeden nokta da bu olsa gerektiler.

Bununla beraber Almanların Fransayı karşı bugün bir taarruz kudretini haiz olduklarına hükmetmek doğru olamaz. Bu, bir zaman meselesidir.

Bu mevzudaki mülâhazamıza nihayet vermek için şunu söyleyebiliriz:

Almanya, Ren gayri askeri muntakasını işgal etmekle, Fransaya karşı yakın bir tecavüz imkânını elde etmiş olmaktan ziyade Fransız - Sovyet çemberinin garp tarafını az müessir bir şekilde sokmuş bulunmaktadır.

C. D.

20 nci Tertip Tayyare Piyangosunun Beşinci Keşidesi Bugün Başladı

Kazanan Numaraları Aşağıda Yazıyoruz:

35000 Lira
Kazanan
718

Bu numaranın 750 yukarisından 750 aşıgısına kadar olan 1500 numara içinde -nu unuttuğu biten bütün numaralar yirmişer lira amorti alacaklardır.

15000 Lira
Kazanan
29880

Bu numaranın 750 yukarisından 750 aşıgısına kadar olan 1500 numara içinde sonu (0) rakkamı ile biten bütün numaralar yirmişer lira amorti alacaklardır.

12000 Lira
Kazanan
19983

Bu numaranın 750 yukarisından 750 aşıgısına kadar olan 1500 numara içinde sonu (3) rakkamı ile biten bütün numaralar yirmişer lira amorti alacaklardır.

10000 Lira
Kazanan
14179

Bu numaranın 750 yukarisından 750 aşıgısına kadar olan 1500 numara içinde sonu (9) rakkamı ile biten bütün numaralar yirmişer lira amorti alacaklardır.

Milletler Cemiyeti Konseyi Cumartesi Günü Toplanıyor

Cenevre 11 (A. A.) — Pariste Lokarno devletleri tarafından izhar olunan arzuya binaen Milletler Cemiyeti Başkanı, konseyin bu ayın on dördünde fevkalâde olarak Londrada toplanmasına karar vermiştir.

B. Litvinof, Tefvik Rüşti Aras ve Titulesko keyfiyetten haberdar edilmişlerdir.

Rusya Fransaya Yardım Edecek

Londra, 11 (A. A.) — Sovyet Rusya'nın Londra elçisi Maisky, Alman askerlerinin, Ren muntakasında buldukları müdetce Rusyanın müzakereye yanaşmaya -cağını ve zecri tedbirlerin tatbikine yardımını esirgemiyeceğini bildirmiştir.

Almanya Amerikadaki Tebasını Asker Yazıyor

Nevyork 11 (A. A.) — Alman konsolosluğu ataşesi B. Siegfried Von Hostitz Birleşik Amerikada yaşayan bütün Alman yurddâşları, muhtemel bir askerlik hizmeti için kaydetmek üzere emir aldığını gazetecilere söylemiştir.

Bu Almanlar derhal silâh altına çağrılmıyacak, fakat Avrupada bir gerginlik vukuunda Almanya gitmek üzere hazır bulunacaklardır.

Kayıp: İstanbul belediyesinde, aldığım sinema operatörlüğü ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Nişantaşı Şair Nigâr sokağı No. 10/1
Nahit (53)

1000 Lira
Kazananlar

2248 1284

150 Lira
Kazananlar

8293 27492 539 11959
9650 20324
7143 9645 20787 7486
12919 26820 16789
22419 3363 24499 4066

50 Lira
Kazananlar

6420 6691 26396 8990
10240 23756 23 29704
705 16353 15225 17627
17595 1300 18009 12827
2461 25098 23328 21225
6460 23548 29251 13809
5849 6884 4480 14460
8010 8291 11027 9009
14450 13302 722 7316
19086 4956
5654 23210 4801 7797
14484 24158 22164 5359
20012 4349 11068 4808
29617 22987 6273 2508
12801 21369 15644 10468
17202 3168 2873 22548
14684 13802 29306 1588
8536 12149 22417 15543
18605 19927 27288 24808
7394 10211 9811 641
13854 16078
7140 10781 17614 9383
4709 20920 220 12739
1390 28908 11712 10140
25396 7771 4923 29102
29964 29101 5909 4614
18303 22220 26613 21756
8423 2351 9841 22843
100 6246 16290 20003
9430 17304 16767 8161
20969 3710 13137 12532
7714 6649 16820 6164
332 13865 3682 18530
527 15895 9737 9387
4819 27216 15937 21256
16177 29379 5458 28408

500 Lira
Kazananlar

19451 25321 24226 18245
26714 7549 15831 25801
28905 16068
17106 7398

100 Lira
Kazananlar

447 28952 15870 5860
6927 12433 24849
5748 20390 15749 16487
11008
18526 20444 17676 15524
321 25850
29356 6222 27763 16435
24957 29218 7828 24601
25273 17342

30 Lira
Kazananlar

15346 7271 306 16517
28120 20269 15611 500
6409 13628 3489 14244
10189 11658 21420 21285
10270 12297 15801 27555
26448 10201 15665 19638
224 28677 22884 28379
267 1489 14881 19558
22846 4039 15419 3216
8987 19571 1015 7006
8076 21805 4617 24882
22974 14853 11500 1205
1999 463 6386 3315
25036 20109 6312 12928
25072 20790 19781 20070
29574 29734 29802 15956
2058 7443 4747 2084
6905 1907 21340 8358
28927 14158 568
10750 7589 16339 20326
20744 20546 16599 9539
5116 11100 2373 16832
16621 2529 6686 12025
26870 2875 11367 14459
20200 23150 19753 19136
900 13010 8786 13477
7958
19527 13115 25207 14918
16806 21228 8225 4631
17606 7561 29132

Venizelos mühim bazı ifşaatta bulundu

Eski Dış Bakanı Maksimos Cenevrede bazı taahhütlere girişmiş, şimdi bu taahhütler tetkik ediliyor

Atina 11 (Hususi) — Venizelos başvekil Demircise gönderdiği müstacel bir telgrafta Çaldaris hükümeti zamanının siyasetine dair bazı ifşaatta bulunmuş ve bu ifşaat dün gece yarısındanberi Yunanistan siyaset âleminde büyük bir velveleye sebebiyet vermiştir.

Venizelosun ifşaatının başıcağı şudur. 1934 senesi haziranında o vakit hariçiyeye nazır bulunan Maksimos Cenevrede imza ettiği bir muahede ile Yunanistanı Balkan harici meseleler hakkında da taahhüt altına sokmuştu.

Bu haberi veren Venizelos Avrupa siyasetinin aldığı son vaziyet üzerine Yunanistanın bu taahhütleri yerine getirmek mecburiyetinde bulunması ihtimallerinin pek fazlalasmış olduğunu da söyleyerek bir an evvel kuvvetli bir kabinenin iktidar mevkisine getirilmesi zarureti bildirmekteydi.

Bu telgrafı alan başvekil Demircise hem men Maksimosu müraacaat ederek izahat istemiştir. Maksimos gece yarısından sonra Çaldaris ve diğer şahsiyetler ile temas etmiştir. Bu temas neticesinde mevzu bahis mesele hakkında bir tebliğ neşrine karar verilmiştir.

Millî Mücadelede Casus Teşkilâtı

11/3/936

Son Postanın Tefriki: 5

Mütareke ilân edildiği zaman, İstanbul'da belli başlı dört casus şebekesi vardı..

O gün (Mondros) ta mütarekenin imzalandığı ilân edilmişti. Herkes, derin bir taşkınlık içinde idi. Beyoğlu caddelerini dolduran halk üçer, beşer toplanmış; dört buçuk senedenberi devam eden o kanlı haileyi durduran bu büyük hâdise hakkında birbirlerine fikirlerini söylemekte - lerd.

Bu suretle başbaşa veren büyüklü kü - çüklü halk kümelerinden; kimi memnun, kimi müteessirdi. Taksim meydanında bulunanlar birdenbire irkilmış; bütün baş - lar, Sıraserviler caddesine çevrilmişti. Ve bütün ağızlarından:

— Bu kim?..

Fısıltısı, bir anda bütün gözleri bir tek şahıs üzerinde toplayıvermişti.

Halkı bir saniyede bu kadar alâkadar eden adam, bir İngiliz binbaşısı idi. Elinde ince ve kısa bir Bambo baston ve belinde revolver, göğsünde rengârenk nişan kor - delâları bulunan resmi elbiseli bu İngiliz binbaşısı, dimdik bir tavırla yürüyor, Tak - simden geçip Doğruyola saparak Galata - saraya doğru ilerliyordu.

— Yâhu!.. Mütareke telgrafı, şimdi geldi.

Daha henüz Boğaz kapalı. Marmaraya gemi değil, bir sandal bile geçmedi. Pekâ - lâ, bu adam nereden çıktı?..

— Mutlaka, tayyare ile gelmiş olacak.

Hayır.. Herkesin hayretini mucip olan bu İngiliz binbaşısı, ne gemi, ne sandal ve ne de tayyare ile gelmemişti. Dört buçuk harp senesini İstanbulun kuytu bir köşe - sinde geçiren, ve bu müddet zarfında da mensup olduğu hükûmete pek mühim hiz - metler ifa eden, binbaşı Mister Kampeldi.

Binbaşı Mister Kampel, halkın merak ve hayretine hiç ehemmiyet vermeyerek To - katlıyanı, Galatasarayı geçti. Kendisini al - kılamak isteyen bir kaç Rum ve Ermeni gencine başını çevirip bakmaya lüzum bile görmedi. Tünele doğru ilerledi. Yalnız Felemenk sefarethanesi önünden geçerken, kapıdan çıkan bir papaza mağrur ve mü - tebessim bir eda ile:

— Gud Mornig, Fru!..

Diye selâm verdi. Ve bu papaza ara - larında şu kısa muhavere geçti:

— Gud Mornig, Kampel... Nereye gi - diyorsunuz?..

— Büyükkadaya.. General Tavshendi ziyarete.

— Benim selâm ve ihtiramlarımı da lüt - fen kendisine söylersiniz.

— Memnuniyetle.

— Fakat.. Halka bu kıyafette görün - mek için biraz acele etmiş olmadınız mı?..

— Zannetmiyorum. Artık, zafer bizde.

Daha fazla saklanmaya ne lüzum var.

— Dört buçuk sene, en çetin işlerle mü - cadele ettikten sonra, tekrar üniformamıza kavuştuğunuzdan dolayı sizi tebrik ede - rim.

— Yarın, siz de arkanızdaki papaz el - bisesini atacaksınız. O zaman ben de sizi tebrik edeceğim.

— Şimdiden teşekkür ederim. Gudbayyy

— Gudbayyy...

Binbaşı Mister Kampel, papaz Frudan ayrılmış; gene o dimdik ve mağrur yürüyüşü ile tünele girmişti.

Ve.. İstanbulda ilk defa görülen İngiliz üniformasının etrafa saçtığı hayretler ara - sında Tünelle Galataya inmish; köprüden vapura binmiş; Büyükkadaya giderek - esa - retini müddetini bir köşkte geçiren, (Ku - tülammare) mağlûbu (General (Tavn - shend) i ziyaret etmişti.

Başlangıcımız, burada bitim buldu. Şimdi, esasa giriyoruz.

★

Kat'iyetle hükmetmek ihtimali olma - dığı için en kuvvetli tahminlere istinaden verilen malûmata göre; mütareke ilân e - dildiği zaman İstanbulda belli başlı dört casus şebekesi mevcut idi. Ve bunlar, u - nummî harp içindeki faaliyetlerini, derhal mütareke devrinin gizli işlerine çevirmiş - lerd.

Bu dört şebekeden en faal ve en kuv - vetlisi ise - yukarıdaki başlangıçta ismini zikrettiğimiz - binbaşı Mister Kampelin teş - kilâtı idi.

Mister Kampel, bu teşkilâtı iki züm - reye ayırmıştı. Biri, yerli Rum, Ermeni ve

Sahte zabıt (Adnan Şevki) yi yakalayan başçavuş (Z...)

saireden mürekkep casuslar, diğeri de Hint - liler ve Mısırlılardan müteşekkil yaban - cılandı.

Yerlilerin en başında (Dimitriyadis) is - minde bir Rum bulunuyordu. Aslen Ta - tavlada doğan ve bir kunduracının oğlu o - lan bu adam, oldukça iyi bir tahsil gör - dükten sonra meşrutiyetin ilânı sırasında polis mesleğine intisap etmiş; Rum milletine mensup hırsızların, yankesicilerin ve o devrin zabıta tâbiri mucibince (mazannei su') gurubundan bir çoklarını tanıdığı için ufak tefek bir çok muvaffakiyetler gös - termiş; bu hizmetlerine mükâfatan da ko - miserliğe terfi eylemişti.

Umumi harpte, polis mesleğinde bulun - ması caiz görülüyerek hizmetine nihayet verilmişti. Bir sene kadar şurada burada ayak işleri ve (Ömer Abid han) nda za - hire simsarlığı ettikten sonra, garip bir te - sadüfle binbaşı Mister Kampel çatmış; artık onunla çalışmaya başlamıştı.

Kendisini tanıyanların (Dimitri Efendi) dedikleri bu adamı Mister Kampel bağ - lıyan tesadüf, şöyle bir hâdiseden ileri gel - mişti.

(1332) senesi temmuzunun 10 uncu günü, İttihatçıların milli bayramlarına te - sadüf ediyordu. O gün İstanbul, pek par - lak bir surette yapılan (hürriyet bayramı) nı te'sit eylüyordu. O gece Mister Kampelin sahte evlâtlığı olan (Matmazel Kiça) Beyoğlunun (Caddeikebir) inde dolaş - yor; tesadüf ettiği tanıdıklarından o gü - nün hissiyat ve intibaatına ait malûmat top - luyordu.

Hükümetin ve İttihadü Terakki ce - miyetinin avuçlar dolusu paralar sarfede - rek yaptırıldığı şenliklere ve nümayişlere nazaran Türkler bu bayramdan memnun görünmüyordu. Çünkü, gittikçe ağırlaşan harbin ızdırabı altında bunalmışa başhayan Türkler, Çanakkaleden gelen acı haberler - den dolayı kalben çok müteessir bulunu - yordu.

Topladığı malûmattan memnun olan (Matmazel Kiça) epeyce geç kalmıştı. Ge - ce yarısına doğru, süratli bir yürüyüşle evine dönmeğe başlamış; Taksimden, Sı - raservilere sapsmıştı. Caddelerin ve Taksim meydanının parlak ışıklarına mukabil, cad - de karanlıktı. Gidip gelenler de azalmıştı.

Matmazel, tam kilisenin duvarile hitam bulan sokağın başına yaklaştığı zaman iki Alman askerile karşılaşmıştı. Kör kandil denilecek derecede sarhoş olan bu Al - man askerleri, matmazeli görür görmez, hemen kollarını açmışlar, mestâne kahka - balar savurarak kıza bir şeyler söylemeye başlamışlardı.

Matmazel, bu sarhoşların tecavüzün - den korkmuş; kendisini karşılıklı kaldırma - atarak:

— İmdat... Can kurtaran yok mu?..

Diye bağırması mecbur olmuştu.

O anda, önüne bir adam atılmış; mat - mazelin önüne gerildikten sonra, sarhoş Alman neferlerine öfke ile bağırıp çağır - mıya başlamıştı.

Alman neferlerinin matmazole karşı al - dıkları vaziyet, sadece sarhoşluğun verdiği düşüncesizce bir hareketten ibaretti. Ve bir hâdise çıkarmak fikrinde olmadıkları için, derhal çekilip gitmişlerdi. Fakat, bir anda matmazelin hâmisî kesilmiş adam, bunların arkasından ağız dolusu bir küfür savurduktan sonra:

— Edepsizler!.. Terbiyesizler... Yakın - da, görürüz sizi. Fransızlarla İngilizler de Berlin sokaklarında sizin karılarınızı, kız - larınızı böyle kücükliyacaktılar.

Dedi, Ve sonra başını matmazole çevi - rerek:

— Düşün önüme, matmazel. İkinci bir tecavüze maruz kalmamanız için, sizi evi - nize kadar götürüyüm.

Sözlerini ilâve etti.

Matmazelin yanında koltuklarını kabarta kabarta yürüyen bu adam kendi mille - tinden olan (Kırya Kiça) ya için derdini dökmekte gecikmemişti. Kalbinde ren - gârenk bir yılan gibi şahlanan derdi de şundan ibaretti:

— Eh.. Artık çoğu gitti, azı kaldı. Çan - nakkaleyi zorlayan Fransız ve İngiliz do - nanmaları, bir kaç güne kadar İstanbula girecek. O zaman (magalo idea) tahak - kuk edecek. Ve kral Yorgiyos hazretleri de, Averof zırhlısına binerek büyük bir haşmetle İstanbula gelecek. (Ayasofya) da Bizans tacını giyecek. Allah, hemen İn - gilizlere, Fransızlara yardım etsin. Mukad - des kilisenin bütün meleklerini Çanakkale - ye göndersin. Ammaaa.. İş yalnız bu me - leklerle bitmez. (Elen) milleti de biraz silkinmeli. Kendilerine hâmilik eden dev - let ve milletlere ellerinden gelen yardımı diriğ eylememeli. Fakat, milleti bir uy - uşluk kaplamış, Herkesi garip bir korku almış.

Eğer, Mister Kampelin oturduğu küçük evin önüne gelmemiş olsalardı; ihtimalki bu adam, daha bir hayli şeyler söyleyecek - ti. Fakat matmazel:

— Ben, bu evde oturuyorum.

Der demez; derhal sözü kesti. Büyük bir kahramanlıkla elini uzatarak:

— Eh, matmazel. Benim vazifem hitam buldu. Seni, selâmetle evine getirdim.

Hadi bakalım, kal sağhca!.. Kalinihta.. Dedi.

Fakat matmazel, kendisine uzatılan eli koyvermedi. Bir taraftan çantasından çı - kardığı anahtarla, kapıyı açarken, diğer ta - raftan da:

— Yoook.. Böylece kapım önünden dönmek olmaz. Hiç olmazsa, bir kadeh konyamızız içmelisin.

Cevabını verdi.

Bu nermin elin teması, ve bu Afrodit kadar güzel kızın ricası; bu kaldırım ka - hramanını heyecana getirmişti.

— Canım.. Ne zahmet.. Başka bir za - man olsa, olmaz mı?..

(Arkası var)

Yeni Neşriyat

Yeni Türk — Eminönü Halkevi tara - findan her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün 39 uncu sayısı çıkmıştır. Bu sa - yıda:

Agâh Sırrı Levend, Jale Aziz Ogan, Cemil Sana Ongun, Hikmet Turhan Dağlı, Salih Münir Çorlu, Şükufe Nihal, Haşim Özgen, Ali Fuat, Meliha Avni Sözen ve Feridun Ankara gibi tanınmış imzaların yazıları vardır.

Havacılık ve Spor — Hava Kurumu tara - findan çıkarılan bu on beş günlük mecmu - anın 162 inci sayısı çıkmıştır.

Canveren Sultan — Rahmi Duman tara - findan yazılan bu manzum efsaneler za - rif bir cilt içinde intişar etmiştir.

Kadın — Cenap Muhittin Kozan oğlu tara - findan bu isim altında toplanan şiir mecmuası muallim Ahmet Halit kitap evi tara - findan basılmış ve kitap halinde çık - mıştır. İçinde bir çok güzel şürler vardır.

HİKÂYE

-E. Ekrem - Talu -

BİR İNKILÂP

Bazı kimseler anadan kör, sağır, ap - tal doğdukları gibi, Hamdi Aksüt te anasından, âleme iyilik etmek için doğmuştu.

Hayatta en büyük zevki, tanıdığı - na, tanımadığına yaranmaktan iba - retti.

Daha mektep sıralarında iken arka - daşlarına derslerini fısılar, onların vazifelerine yardım eder, yemeğini, yemi - şini, oyuncaklarını onlarla paylaşırdı.

Büyüdü... Sokakta, rüzgârın şunun bunun başından uçurduğu şapkaların arkasından koştu... Tramvayda, Tü - nelde, ayakta kalan yaşlı insanlara ye - rini verdi.. Sendeleyip yerlere kapa - nanlara el uzattı. Oturduğu mahalle - de onu sevmiyen yoktu. Kendisine her ne zaman, her ne için müracaat edilse kat'iyen boş dönülmezdi. Nasihat isti - yene nasihat verir, akıl danışana ak - il öğretir, elinden geldiği, gücünün yettiği kadar herkese, her türlü yar - dımında bulunurdu.

Bir çoklarının nankörlüğü bile onu iyilik etmekten yıldırmamıştı. Kendi kendisine tayin etmiş olduğu sosyal vazifeden kıl kadar inhiraf etmiyordu. Böylece nikbin ve meş'ut yaşayıp gi - diyordu.

Günün birinde Hamdi Aksütün e - lindeki bir piyango biletine büyük ik - ramiye vurdu: Elli bin lira kazandı.

Böyle mühim bir servet en kızıl ih - tilâciyi muhafazakâr, en cömert bir adamı cimri yapabilir. Fakat Hamdi Aksüt o çeşit insanlardan değildi. İlk işi, kazandığı ikramiyeden hemcinsle - rini nasıl istifade ettireceğini düşün - mek oldu.

Evinin bulunduğu semt şehrin mer - kezinden epek uzaktı. Mahalleli, tıklım tıklım tramvay arabalarının için - de, işlerinin başına gidip gelmek için çok zahmet çekiyor, aynı zamanda ya - küt te kaybediyorlardı.

Hamdi Aksüt otobüs büyüklüğün - de bir otomobil satın aldı ve bedava - dan komşularının emrine tahsis etti. Günde üç dört sefer yapıyor, onları

evlerinden işlerine, işlerinden de ev - lerine taşıyordu. Bu «hayrat araba» yı tanımayan yoktu. Ondan herkes istifa - de ediyor ve sahibine bol bol dua edi - yordu.

Bu, aylarca böyle devam etti.

Derken, günün birinde - aksi şey - tan - Hamdi Aksüt tesadüfen otomobi - lin içinde iken, yolda, genç ve güzel bir kadın şoföre işaret etti, arabayı dur - durdu ve başka boş yer bulamadığı için, mal sahibinin yanına oturdu.

Arkasında sade, zarif bir elbise, şapkasının altında lüle lüle, kıvrıkcık, sarı saçları vardı.

Yolda, Hamdi ile aynı semtte otu - ran bir akrabasına misafir gitmekte ol - duğunu söyledi. Mahalleye geldikleri zaman, Hamdi Aksüte olanlar olmuş, aşk, tatlı zehirini onun gönlüne akıt - mıştı.

Ertesi günü, bir bahane ile, Hamdi Aksüt kızın misafir bulunduğu eve gitti.. Kendisile görüştü.

Tanıştılar.. Anlaştılar.. Sözleştiler.. Artık Hamdi Aksütün aklı, fikri bu kızda idi. Bazı müracaatları reddetme - ğe başladı. Kapısını çalanlardan, eli boş dönenler oluyordu.

Fakat o, bunların farkında bile de - ğildi.

Evlendiler... ★

İnsanlardaki fitrî nankörlükle, bir - denbire başa konan devlet kuşunun yapamadığı inkılâbı, aşk kolayca ba - şarıverdi.

Herkes iyilik etmeyi şiar edinen a - dam, sevince, birdenbire değişti, hode - gâm oldu. Bu inkılâbın devamlı olma - sını Bayan Aksüt kendi üzerine aldı.

Şimdi, karı koca son derece bahtı - yar yaşıyorlar; hiç kimsenin derdile alâkadar oldukları yoktur.

Satılan «hayrat araba» nun yerine iki kişilik, minimini bir otomobili var. Bununla, geçenlerde adam bile çiğnediler de, arkalarına dönüp bak - madılar..

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — İdaremiz tuzlaları için şartname ve resimleri mucibince 8000 lira muhammen bedelli iki adet Elevatör 3/4/936 tarihine rast - layan Cuma günü saat 16 da pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — İsteklilerin şartnameleri almak üzere her gün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyo - nuna gelmeleri lâzımdır.
- 3 — Fiatsız teklif ve kataloglar, fonnî şartname mucibince pazarlık gününden beş gün evvel İdaremiz Fen Şubesi Müdürlüğüne verilecektir. "1246,,"

İstanbul Belediyesi İlanları

Hepsine 50 lira değer biçilen Göztepede Bağdat caddesinde telefon santralı sokağında bir katlı üstü kiremitli kâgir mütemadî tamir amelei kulübesi ankazı açık artırmaya konulmuştur. Şartna - me-i levazım müdürlüğünde görülür. Artırmaya girmek iste - yenler 375 kuruşluk mevakkat teminat makbaz veya mektuble beraber 12/Mart/936 Perşembe günü saat 15 de daimî encümen - de bu ummalıdır. (u) (1064)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Gaata da Ye: icami mahalesinin Ayazma sokağında Osmanlı Bankası arkasında altında bir dükkânı bulunan sekiz odalı 11, 13 No. lu ev bin a tı yüz kırk lira muhammen bedel üzerinden bir ay içinde pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin 30/3/936 Pazartesi günü saat on dörde kadar yüzde 7,5 pey akçaları ile müracaatları. M. (1217)

İstanbul ikinci iflâs memuruna:

Borçlu Zare Kuçumyana ait Boto diş macunu ve suyu evvelce müşterilerine satılmıştı. Bir kısım malların bedelleri ve - rilmediğinden yeniden artırmaya çıkarıl - mış ve 21/3/936 cumartesi günü saat on birde Taksimde Sıraservilerde Hristo ve Leni apartmanı karşısında satılacağından istiyenlerin mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (21007)

Eyüp sulh icra memurluğundan:

Mahcuz olup paraya çevrilmesi mu - karrer bulunan iki adet sağmal ine - li 19/3/936 perşembe günü Alibey köyün - de açık artırma suretile paraya çevrilece - ğinden talip olanların yüzde iki buçuk tel - lâliye müşteriye ait olmak üzere sözü ge - çen gün ve saatte hazır bulunmaları ilân olunur. (20998)

OLUM MANGASI

"Son Posta",nın Tefrikası 20

Yazan : A. R.

Cemil, sokağa çıkmak üzere hazırlanırken bitişik köşkün bahçesinde yine ince kadın sesleri cıvılamıştı

Cemil, şimdi vicdanında daha büyük bir eza hissetmişti;

— Amma, ben de.. İleri gidiyorum... Başkalarına kızıp ta bunun öfkelerini annemle, zavallı Gülderden çikarmak... Gelmezse, gelmesin.. Canı ceहनeme, kaltağın...

Demişti. Ve.. Derhal yerinden sıçırarak sofaya çıkmış; sesine münkün olduğu kadar munis bir ton ve rerek aşağıya seslenmişti:

— Annel..

Bir iki saniye, sükûtle geçmişti. Fakat bu bir iki saniye, Cemile pek uzun gelmişti. Acaba annesi, pek fazla kırılmıştı da cevap vermeyecek mi idi?.. Fakat aşağıdan, şefkatle titriyen bir ses yükselmışti:

— A canım?..

— Biraz başım ağrıyordu, geçti. Nereye çıkalım?..

— Sen bilirsin yavrum... İstersen, bir kayığa binelim de, şöyle Bostan ciya doğru uzanalım.

— Olur.. Hazır mısın sen?..

— Benim hazırlanmamdan ne olacak yavrum. Maşlahımı sırtıma alıveririm.

— Gülder de gelecek mi?..

— Onun biraz ufak tefek işleri var.

Akşama da bir yalancı dolma yapşın diyorum. Hani dün istiyordun ya...

— Yok anne.. Vaz geçtim. Gültede gelsin. Hattâ, sepete bir şeyler koyversin. Bostancıdaki iskele kahvesine çıkarız. Biraz da oradan öteberi alırız. Akşam yemeğini orada yeriz, olmaz mı anne?..

— Hay, hay evlâdım... Hadi giyin de, aşağı in...

Şimdi Cemilin kalbinde iki zıt his garşıyordu. Bir anda annesile barış vermişti. Yaptığı kabalık karşısında, analık şefkatinin galebe ettiği, annesinin sesindeki tatlılıktan belli idi. Ve bu tatlı ses, Cemilin kalbine bir ferah vermişti.

Fakat.. Cenân?.. Kendisiyle âdeta boy ölçer gibi tuhaf bir gurur ve dikbaşlılık gösteren bu garip kız.. Demek ki, kendisine hiç ehemmiyet vermemişti.

Öteki arkadaşları, günün her saatinde onun görebileceği yerlerden ayrılmadıkları.. Her an, her dakika şımarık nümayişlerle katıla katıla gülüşerek bahçenin taflanlı yollarında cıvıldaştıkları halde ...

Cemil, bundan ötesini düşünmek istemiyor:

— Pis mendebur.. Kendine ehemmiyet verdi... Amma kabahat ben de...

Diye söyleniyordu. Ve kırılan gururunu, bizzat kendisi tamir etmek istiyordu.

Geceliğini çıkarmış, karyolasının üstüne fırlatmıştı. Askıdan pantolonunu almış, bir ayasını takmıştı. Fakat o anda duralamıştı. Çünkü bitişik köşkün bahçe kapısı, inceli kalınlı sesler çıkararak uzun uzun gıcırdamıştı.

Cemil, derhal pantolonu bacaklarına geçirmiş; çarçabuk gömleğini giymişti. Tam göğsündeki düğmeleri iliklerken; berrak, pürüzsüz, ahenktar bir ses yükselmışti:

— Aysel!.. Bana bir sandalye getir misin?..

Cemil; iki adımda, pencerenin önüne koşmuştu. Ağaçların altında duran Cenân gözlerini ağaçların gölgelelerinde gezdiriyor; sandalyesini koyacak bir yer arıyordu.

Küçük besleme, sandalyeyi getirmişti. Cemil, kendini Aşşeye göstermek için biraz geri çekilmişti.

Cenân, Aşşenin elinden aldığı sandalyeyi hadem ağacının dibine yerleş-tirmiş; ve sonra kendi de sandalyeye

yerleşerek sırtını ağaca vermişti... O anda Cemilin rengi, kıpkırmızı kesilmişti. Demek ki bu kız, kendisine o kadar ehemmiyet vermemişti ki; bir defa olsun başını çevirip pencereye bakmak ihtiyacını hissetmemişti.

Bir anda Cemilin içinden öyle bir isyan ve tuğyan husule gelmişti ki hemen o anda:

— A, pis.. A, mundar.. O kurumun kime.. Acaba şu yalınayak gezen tabanı yarık besleme Aşşeden ne farkın var?..

Diye haykırmak istemişti. Fakat tam o anda, annesi aşağıdan seslenmişti:

— Cemil!.. Huuuu.. Evlâdım.

Cemil; o öfkeli halinde boş bulunmuş; ellerini dayadığı pencerenin önünden yüksek sesle cevap vermişti:

— Efendim!..

— Akşamları hava pek serinliyor. Kaputunu almayı unutma, yavrum.

— Peki anne...

Cemilin sesini işiten Cenân, birdenbire başını çevirmiş; Cemil ile göz göze gelmişti. O zaman, Cenân saray terbiyesinin mihaniki bir hareketle yerinden kalkmış; başını derince eymek suretile Cemile selâm vermişti.

Cemil, olgunca bir göğüs üzerine iyilen bu başta, sağa doğru hafifçe inhina yapan o narin vücutta öyle ince bir zarafet, öyle füsunkâr bir cazibe görmüştü ki.. Âdeta, büyülenmişti.

Cemilin iradesi bir anda sarsılmış; yüzüne hücum eden kanla gözleri bulanmıştı... Bir kaç saniye evvel yırtmak, parçalamak için eline aldığı mektubu büyük bir heyecanla avucunun içinde sıkmış, kavramış; ve sonra kolunun bütün hızile savurarak. Cenânın önüne fırlatmıştı.

★

(Beyefendi!.. Mektubunuza cevap verebilmek için bütün gece düşündüm.

Sorduğunuz suale:

— Hayırl!..

Diye, bir tek kelime ile cevap verrebilirdim. Fakat... Bu cevabımın beni bir çok ağır ithamlar altında bırakacağı tahmin ettiğim için buna, bir kaç kısa cümle ile cevap vermek istedim.

Size evvelâ şunu arz edeyim ki; arkadaşlarımla aramızda çok açık fikir ve muhakeme farkları vardır.

Meselâ.. Ben, erkekleri gözlerimle değil; kalbimle görmeyi severim. Sonra.. Üç beş saatlik bir zevke değil, bütün bir ömre sürecek his ve alâkalara bağlanmak isterim.

Daha sonra.. Hislerinden ziyade sinirlerinden ilham alan genç ve gürbüz bir erkeğin dudaklarına zafer tebesümüleri uyandıracak kadar gülünç olmaktan çok.. Amma, pek çok nefret ederim.

Fakat ne çare ki; bu sevdiğim, istediğim ve hattâ nefret ettiğim şeylerin hiç birinde arzu ve iradem kullanacak derecede kudret ve hürriyete malik değilim.

İşte onun içindir ki dün gece size karşı arkadaşlarım gibi - munis hareket etmedim; ve sizi gücendirdim.

Bana, gurur ve azamet atfediyorsunuz... Çok teşekkür ederim, efendim. Eğer; bir kadında mutlaka bulunmasını elzem addettiğim bu iki büyük meziyeti gösterebildimse, kendimi cidden bahtiyar addeylerim.

Ancak şu var ki; kendimi ve mevkümi de çok iyi bilenlerdenim... Vâkiâ bugün (saraylı) denilen bir (esir) parçasından başka bir şey değilim. Ancak şu var ki; tependen tırnağıma kadar vücudumun bu esaretine mukabil; kalbimin; ruhumun ve vicdanımın is-

tiklâlini de boş yere başkalarına feda etmekten ihtar ederim.

İşte, bu sebepler dolayısiledir ki, sizi gücendirdiğimden dolayı hiç bir teessür hissetmemekteyim.. Eğer sizi - velev ki, bir kaç saat olsun - aldatmış olsaydım; hiç şüphe yok ki, çok derin bir vicdan azabı çekecektim.

Görüyorsunuz ya, beyefendi; her şeyi - olduğu gibi - ne kadar açık, ne kadar kat'i bir lisanla söylemekteyim?..

Buna, şaştınız değil mi, efendim?.. Öyle ise, size daha ziyade hayret verecek bir şey daha arzeliyeyim:

— Eğer.. Benden.. Arkadaşlarımla sizi alıştırdığı şımarıklık ve hoppalıkları beklemezseniz.. Arzu buyurduğunuz zaman, emrinize amadeyim.

(Arkası var)

RADYO

Bu Akşamki Program İSTANBUL

18: Opera (plâk); 19: Haberler; 19, 15: Muhtelif plâklar veya retransmisyon; 20: Şan: Profesör Laşenski; 20,30: Stüdyo orkestrası; 21,30: Son haberler.

Saat 22den sonra Anadolu servisi verilecektir.

ANKARA

19,30: Tayyareci konuşuyor; 19,45: Karışık müzik (plâk neşriyatı); 20: Karpış şehir lokantasından nakil (orkestra); 20,30: Ajans haberleri; 20,40: Ankaraplastan nakil (orkestra).

BÜKREŞ

12,30 — 15,10: Plâk ve haber servisi; 18,15: Modern piyano müziği; 19,15: Kuartet (Smeana); 19,45: Radyo orkestrası; 20,45: Sözler; 21,05: Viyolonsel (şarkı ile); 23,45: Haberler; 24: Konser nakil.

BUDAPEŞTE

18,40: Plâk; 19,10: Konferans; 19,40: Radyo salon orkestrası; 21,15: Orkestra ev koro musikisi (Haydn, Rossi, Rossini v. s.); 23,25: Çingene musikisi; 24: Konferans 24,20: Caz.

VARŞOVA

16,30: Salon kenteti; 17,20: Piyano sonatları; 17,45: Sözler; 18,20: Musikili skeç 19,10: İngiliz ve Fransız şarkıları; 19,30: Muhtelif; 21: Plâk konseri, sözler; 22: Şopen konseri; 22,50: Şiir ve şarkılar; 23,20: Dans musikisi.

PRAG

17,10: Hafif musikî; 17,55: Çocuk tiyatrosu, muhtelif; 19,10: Almanca şarkılı program; 19,55: Muhtelif; 20,25: Hafif orkestra konseri; 21,10: «Vals» adlı musikili piyese; 22: Yeni Çek müziği; 22,45: Sözler; 23,15: Nedbal'n «Polonyalı Kan» opereti.

BERLİN

17,45: Sonatlar, şarkılar (piyano - keman); 18,30: Muhtelif; 19: Frankfurtan: Karışık, öğleden sonra; 20,45: Aktüalite, haberler; 21,15: Milli neşriyat; 21,45: Brahms'in eserlerinden radyo korosu; 22: Solistler birliğile küçük radyo orkestrası; 23: Haberler; 23,30: Dans.

VİYANA

18: Yeni Avusturya musikisi; 18,55: Reportaj; 20: Haberler; 20,25: Mozart'ın «Saraydan Kaçırılış» adlı opera piyesi; 23: Haberler 23,10: Tiyatro şarkıları; 24, 25: Dans.

12 Mart Perşembe

İSTANBUL

18: Dans musikisi; 19: Haberler; 19, 15: Muhtelif plâklar; 20: Sıhhi konferans; Dr. Profesör Kâzım Esat tarafından 20, 30: Stüdyo orkestrası 21,30: Son haberler.

Saat 22den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Ayakkabıcılar Cemiyeti

5snaf Cemiyetleri teşekküllerinden ayakkabıcılar cemiyeti ayın 18 inde ticaret odasında bir toplantı yaparak yeni idare hey'etini seçecektir.

Nöyyi muahedesi nedir?

(Baştarafı 1 inci yüzde)

say) muahedesine ilk darbeleri indirdiği vakit Bulgarlar yine ayaklanmışlar, yine biz de (Nöyyi) muahedesini yırtacağız» diye bir hayli ortalığı yoklamışlardı.

Fakat o zaman Bulgarların bu iddia ve yaygaraları sökmedi ve zaten sökemedi, çünkü (Nöyyi) muahedesi, şimdi artık yalnız o muahedeyi tanzim ve Bulgarlara cebren imza ettirmiş olan garp devletlerini değil, bilhassa (Balkan misaki) ni imzalamış olan Balkan devletlerini alâkadar eder. Şu halde Bulgarlar (Nöyyi) muahedesini feshetmeğe karar verdikleri takdirde, İngilterenin, Fransanın, hattâ İtalyanın rızasını istihsal etmeden evvel, başta Türkiye olmak üzere Romanya, Yugoslavya ve Yunanistanın müsaadesini de almağa mecburdurlar. Bu dört devletin ise, Balkanların bugünkü siyasi nizamını alt üst edecek olan böyle bir tarafı ve serkeşane bir karara müsaade etmeyeceklerinde bir an bile tereddüt caiz olamaz.

Esasen Bulgarların bugün (Nöyyi) muahedesini feshetmeğe için ne siyaseten, ne de maddeten istinat edebilecekleri hiç bir vesile ve istinatgâh yoktur.

Siyaseten Almanya ile anlaşıp ona istinat edeceği rivayet olunuyor. Almanya, bugün Avrupada Fransaya kafa tutacak bir dereceye gelmiş olmakla beraber, henüz harbi umumiden evvelki gibi, Avrupanın siyasi mukadderatından sahibi rey olacak bir mevki ihraz edememiştir. Şimdiki halde Almanyanın başlıca kaygusu kendi çıkarını temin etmek, (Versay) muahedesinin son zincirlerini de kırmaktır. Bunun haricinde, tâ Balkanlardaki Bulgarlara değil, hattâ yanbaşıdaki Macarlara bile siyaseten yardım edemez. Şu halde, Bulgarların bu işte Almanlardan siyasi her hangi bir yardım göreceği hâlikındaki rivayet, bir efsaneden ibarettir.

Bulgarların Almanya haricinde maddeten yardım görebilecekleri İtalyaya gelince, Habeşistanda zorla başını soktuğu belâdan dolayı, onların bugün başını çevirip te Balkanlara yan gözle bakacak hali bile kalmamıştır. Şu halde Bulgarların, Balkanlarda teşebbüs edebilecekleri her hangi bir sergüzeşt için uzaktan yakından siyasi veya maddî yardım görebilecekleri hiç bir devlet yoktur.

Vaziyet böyle iken (Nöyyi) muahedesinin Bulgarlar tarafından feshedileceği hakkında bu defa yine tazelenen habere, ancak ortalığı yoklamak için pek beyhude yere uçurulmuş bir balondan başka mana ve ehemmiyet atfetmeğe kat'iyyen lüzum olmadığı kanaatindeyiz.

Yalnız bu vesile ile, sık sık mevzuu bahsolan (Nöyyi) muahedesinin mahiyeti ve başlıca ahkâmı hakkında okuyucuları - mıza malûmat vermeği muvafık bulduk.

Nöyyi Muahedesi

Bu muahede 27 teğrinisun 1919 tarihinde Fransanın (Nöyyi sür Sen) kasabasında bir taraftan Bulgaristan ile diğer taraftan Fransa, İngiltere, İtalya, Amerika, Japonya, Belçika, Çin, Gûba, Yunanistan, Hicaz krallığı, Lehistan, Portekiz, Yugoslavya, Siyam, Çekoslovakya arasında imzalanmıştır.

Muahede bu suretle, Bulgaristan tarafından 11 teğrinievvel 1915 te Sırbistana ilân edilmiş olan ve Almanyanın teşkil ettiği ittifak manzuminesine iltihakını icap eden harbe nihayet vermiştir.

Muahedeye, Fransa ve müttfiklerle beraber imza koyan devlet ve milletler arasına, meselâ (Siyam), (Gûba), (Çin), (Portekiz) gibi devletlerin de bulunması hayli gülünçtür. Fakat bütün bu devletler harbi umumide resmen ve lütfen (Fransa-İngiliz) ittifakına dahil oldukları için muahedeye kendilerinin de imza koyması mecburı add edilmiştir. Şu halde zavallı Bulgaristan bu (Nöyyi) muahedesini hakikaten yırtmağa karar verirse büyük devletler ve Balkan devletleri göyle dursun hattâ (Gûba) ve (Siyam) in bile müsaadesini talep ve istihsale mecburdur.

Muahedenin Muhteviyatı:

(Nöyyi) muahedesi, fransızca, ingilizce, italyanca olmak üzere üç lisanla tanzim edilmiş olup 291 maddeyi muhtevi ve 13 kısımdan müteşekkildir.

1 inci kısım Milletler Cemiyeti misalından, 2 inci kısım Bulgaristanın hudutlarından, 3 üncü kısım siyasi ahkâmdan, 4 üncü kısım kara, deniz ve hava kuvvetleri ahkâmından, 5 inci kısım harp esirlerinden ve mezarlarından, 6 ncı kısım cezalardan, 7 inci kısım tamirat namı altında tazminattan, 8 inci kısım mali ahkâmından, 9 uncu kısım iktisadi ahkâmından, 10 uncu kısım sivil tayyare seyriseferlerinden, 11 inci kısım limanlardan, şimen-

diferlerden ve nehir yollarından, 12 inci kısım mesai ahkâmından, 13 üncü kısım da muhtelif ahkâmdan bâhistir.

Yeni Bulgar Hudutları

Muahedenin en mühim ahkâmı, Bulgaristana tayin edilen yeni hudutlardır. Bu ahkâm 27 inci maddeden 48 inci maddeye kadardır.

Bulgaristan (Nöyyi) muahedesiyle top rakça uğradığı en acı ziya, Balkanlar harbinden sonra Akdenizde kazanmış olduğu sahilleri kaybetmiş olmasıdır. Bugün Bulgarları en ziyade bihuzur eden cihet ise, bilhassa Akdenize mahreçleri olmamasıdır. Yunanistan bir çaresini bulunup ta Bulgarlara Akdenizde, meselâ Sırphları olduğu gibi, hiç olmazsa bir serbest liman temin ederse o vakit Bulgarlar için (Nöyyi) muahedesini yırtmak için başlıca bahanelerden biri ortadan kalkmış olur.

Bu yeni hudutlar yüzünden Bulgarların uğradığı diğer zararlar da, o kadar düşkün oldukları Makedonyayı kısmen Yugoslavyaya, kısmen de Yunanistana terk etmiş olmaları, Trakyayı da garbi olsun, şarki olsun, tamamiyle kaybetmiş bulunmalarıdır.

Bu münasebetle Bulgaristanın Balkanlar harbinden evvel, ve harbi umumiden sonraki büyüklüğünü buraya dercediyoruz:

Murabba kilo metre	
Balkanlar harbinden evvel	96.345
Balkanlar harbinden sonra (1923) te	114.000
(Nöyyi) den sonra	103.146

Bu hudut dahilinde Bulgarlar ırkından başka (80.000) Yunanlı ve takriben (700.000) müslüman Türk bulunmaktadırlar. Bunlar için de gayet esasi ekalliyetler ahkâmı kabul edilmiştir.

Askerî Ahkâm

Muahedenin ağır ahkâmından biri de Bulgaristanın ordusunun tahdit edilmiş olması ve badema gerek deniz kuvveti, gerek hava kuvveti sahibi olmasının kat'iyyen menedilmiş bulunmasıdır.

Muahede mucibince Bulgaristan ordusu (20.000) askerden mürekkep olacak ve efrat tamamiyle gönüllü suretile silâh altına alınacaktır. Bu ordu her türlü harp kıymetinden âri bulunacak ve vazifesi yalnız dahili asayişî temine münhasır bulunacaktır.

Mali Ahkâm

Muahedenin mali ahkâmına gelince bunlarda çok ağır mevadi muhtevidir. Bir kere Bulgaristana tamirat namı altında (2.500.000.000) altın frank tediyeyle yükletilmiştir. Bu para bugünkü rayici ile takriben (13) milyar frank eder, yani Türk parasile bir milyar liradan fazladır. Bundan başka Bulgaristan Yugoslavya ve Romanyaya pek çok ta hayvanat teslim etmeğe mahkûm edilmiştir.

Bulgaristana bugün en çok ezen ve ahvali maliyesini berbat bir hale getirmiş olan bu bir milyar Türk lirası tazminatı ödemek mecburiyetidir.

Başlıca ticaret ve servet menbaı ziraat ve çobanlıktan ibaret olan Bulgarlar bu paraları ödemek için bugün hâlâ kıvranıp durmaktadırlar.

S. Sık

Bulgaristan da Nöyyi muahedesini mi yırtıyor?

(Baştarafı 1 inci yüzde)

— Yunan gazetesinin verdiği bu haber on dakika evvel buraya da geldi. Vâkiâ henüz gazetelere geçmedi, fakat öğrenciler arasında büyük hayret uyandırdı. Çürkü yalandır. Ve kat'iyyetle yalanlayabilirsiniz. Bulgaristan muahedeleri bir tarafı olarak feshetmek fikrinde değildir. Talepleri varsa bunu müzakere ile dostça elde etmeyi daha faydalı görür!

— Bulgar efkârı umumiyesi Almanyanın hareketini nasıl karşıladı?

— Sükûnla, dikkatle!

— Bu sabah çıkan Bulgar gazetelerinde baş makalelerinde vaziyeti nasıl görüyorlar?

— Gazetelerimiz bekleme vaziyetindedirler. Ekseriyetle lehte vealeyhte mütalea yazmayorlar.

★

Gece yansına doğru Atina muhabirimiz de bizi telefonla tekrar buldu ve haberi yazdırdı:

— Bulgar sefaretî resmî bir tebliğ neyrederek Vrodini gazetesinde çıkan haberi yalanladı.

Vrodini gazetesi erkânile görüştüm. Bana haberi itimat ettikleri bir arkadaşları olan Sofya muhabirlerinden aldıklarını, ellerinde fazla tafsilât bulunmadığını söylediler.

Fransız Başvekilinin yeni nutku

(Baştaftı 1 inci yüzde)

Konferansın bitmesinden sonra mürahhasların Cenevreye hareket etmeleri bekleniyordu. Halbuki öyle olmadı. Mister Eden ile Lord Halifax Londraya döndüler ve Lokarnoyu imza eden devletlerin yarın Londrada toplanmaları ve vaziyeti yeniden müzakere etmeleri kararlaştırıldı.

Saronun Nutku

Pariste bir taraftan bu işler olup bitirken diğer taraftan Fransanın noktai nazari Başbakan Saro tarafından parlamentoda söylenen nutukla bir kere daha izah edildi. Alber Saro «Fransa, tehdit altında müzakere açamaz. Müzakereye başlamadan önce Alman askerleri Ren vadisinden çekilmelidir, beynelmil kanuna hürmet ve itaat yenilenmelidir. Fransa, ancak bunun yapılmasından sonra Almanya ile müzakereye başlar ve Milletler Cemiyeti niyasetinin çerçevesi içindeki tekliflerini tetkik edebilir.» dedi.

Fransız Başbakanı uzun ve tarihi izahat verdikten sonra Fransız - Sovyet paktının Lokarnoya kat'iyen muhalif olmadığını anlattı ve Almanyanın paktın tasdikine mukabil Ren vadisini işgal etmesinin doğru olmadığını, bu hareketin, Alman milleti tarafından hallolunması istenen meselelerden hiç birinin hallini temin etmeyeceğini bildirdi ve Fransanın hiç bir vakit Alman milletinin şerefine hürmetsizlik etmeyeceğini ilâve etti.

Fransa başvekilinin nutkunda en fazla dikkate değer noktalar arasında şunlar vardır:

«Bugünkü ihtilâfta Fransa ne izzeti nefsinin kırıldığını, ne de kendi emniyetine aid garantilerin bozulduğu iddiasında değildir. Hayır, Fransa muahedelerin hakikî kıymeti, bütün Milletler Cemiyeti azası için paktın umumî garantisi ve Milletler Cemiyeti azasının taahhütlerine karşı sadakatleri meselesini ileri sürüyor.»

«Maddî ve manevî bütün kuvvetlerimizi Milletler Cemiyetinin emrine âmede kıyoruz. Şu şartla ki, sulh uğrunda bu mücadelede Lokarno paktı ile kat'î taahhütlere girişmiş olanlar tarafından müzaheret görülm.»

«Avrupanın huzur ve sükûn içinde inkişafı çerçevesi dahilinde Alman - Fransız münasebatını ıslâh edebilecek bir müzakereyi Fransa reddetmiyor. Fakat Fransa üç taahhüdün inkârı karşısında müzakereye bulunamaz. Beynelmîl kanun tekrar temin edildikten sonra Fransa, Almanya ile müzakereye âmededir.»

İşte konferansa iştirâk eden taraflardan birine bu ruhun hâkim olması onun yalnız fikir ve malûmat mübadelesi neticesini vermesine sebep olmuştur. Bununla beraber diplomatların bu fikir ve malûmat mübadelesi neticesinde yeni bir hal çaresi bulmaları mümkündür.

Londraya Almanya da davet olundu

Londra, 10 (Husûsî) Lokarno devletleri mümessilleri akşamüstü toplanıldıktan sonra müzakerelerine yarın Londrada devam karar vermişlerdir. Londrada perşembe günü yapılacak toplantıya Almanya da davet olunmuştur.

Mister Eden, yarının fevkalâde kabine içtimânda hazır bulunmak ve Lokarno devletleri mümessillerini karşılamak üzere Londraya dönecektir.

Milletler Cemiyeti Konseyinin de Londrada toplanması kararlaştırılmıştır. Konseyin cuma günü Londrada toplanması için tertibat alınmıştır. Konsey 1922 den beri Londrada toplanmamıştır. Bu defa Londrada toplanması İngiliz mürahhaslarının kabine ile daima temasta bulunmağa mecbur olmalarından ileri geliyor. Bundan başka Almanların Cenevreye gelmek üzere vukubulan davete icabettense Londraya gitmeyi tercih edecekleri nazari dikkate

Fransız askerleri hudut istihkâmlarında

Paris, 10 (A.A.) — Havas ajansının Voj mintakasında, Epinal'den haber verdiğine göre, Epinal, Remirmont ve Saint-die hudut muhafaza garnizonları kışlalarını terkederek hudut istihkâmlarına varmışlardır.

laşma imkânlarını arttıracığı tahmin olunuyor. Mösyö Saronun mecliste irad ettiği nutuk ta bu tahmini biraz kuvvetlendirmektedir. Fransa Başvekilinin mecliste irad ettiği nutuk evvelki gün radyo ile verdiği nutuk derecesinde kuvvetli olmakla beraber aynı derecede de şiddetli ve uzlaşmak imkânlarını ortadan kaldıracı mahiyette sayılmamaktadır.

Doktor Göbelsin nutku

Berlin, 10 (A.A.) — Doktor Göbels bugün umumî seçimi bir nutukla açtı. Nutkunda şunları söyledi: «Eskiden Hitler söz söyledikçe dünya ehemmiyet vermiyordu. Bugün bütün dünya onun her sözünü dinliyor. Çünkü evvelâ gizlice, sonra açıktan açığa silâhlândık. Fakat silâhlânmaktan maksadımız sulhtur. Sulhtan ayrılmak istemiyoruz.»

M. Saro Almanya ile muahede imza edilemeyeceğini söylüyor. Fakat Almanya Lehistan ile yaptığı muahedeye tamamiyle riayet ediyor. Bu yolda yapılacak her muahede riayet görür, bizim de dileğimiz böyle bir muahede yapmak ve Versaya dayanan her muahedenin kurtulmaktır.»

Edenin nutku Fransız gazetelerini kızdırdı

Dünkü telgraflarımız İngiltere Dış Bakanı tarafından Avam kamarasında söylenen nutkun Fransada eyi karşılanmadığını ve Fransızları sukutu hayale uğrattığını anlatıyordu. Bu günkü telgraflar da bunu teyid etmektedir.

Paris, 11 (A. A.) — Siyasî mahfeller, ve efkârı umumîye, İngiliz dış bakanının nutkundan dolayı inkisarı hayale uğramış görünüyorlar. Gazeteler, hoşnutsuzluklarını gizlemeksizin İngiliz hükümet mahfellerinde Saronun kat'iyen menfi olan hatı hareketine daha müsbet bir hattı hareketle mukabelede bulunduğunu tesbit etmektedirler.

Pertinaks, Eko de Pari gazetesinde Edenin nutkunun, İngilterenin Almanya karşı zaafını ihtiva eden uzun listeyi daha ziyade büyütmekten başka bir şey yapmadığını bildiriyor ve sonra «bundan başka Edenin nutku, ekseri Fransız mahafilinde tahmîn edildiğinin hilâfına olarak, Almanyanın Milletler Cemiyetine tekrar girmek için hiç bir şart ileri sürmediğini bildirmektedir. O halde Fransa, Milletler Cemiyetini tekrar bir tazyik vasıtası olarak görmek tehlikesi karşısındadır.» diyor.

Övr gazetesi, dünkü nutkun İngiliz diplomasi tarihinde şerefli bir sahife teşkil etmediğini yazıyor ve Edenin söylediği nutkun ilk metni büsbütün başka iken Baldwinin hem de Avam Kamarasında bunu tadil ettiğini iddia ediyor.

Jur gazetesi, Fransa Almanya karşı ekonomik, zecrî tedbirler tatbikini istediği takdirde yalnız kalacak, çünkü bu ekonomik, zecrî tedbirler süel zecrî tedbirleri ve bunlar da harbi intaç edecektir. Fransız hükümeti, bunu anlamak ve söylemeden evvel sözlerini iyice tartmakla iyi yapmış olacaktır.» diyor.

Pöti Parizien gazetesi «Fransa, nahos bir vakiyati, hoşnutsuzluğunu ifade etmeden kabul edebilmek için kendisinden kâfi derecede emin olmalıdır. Bu vakiyati, müzahede ve tesbit İngiltere'nin Fransa'ya hazırladığı realizm dersinden istifade etmekten başka yapılacak bir şey yoktur.» diyor.

İngiliz gazetelerinin şayanıdkat neshiyatı

Londra, 10 (Husûsî) — Londra gazeteleri Mister Edenin nutkunu son dere-

yürütmektedirler.

Deyli Telgraf «maksat barışı sağlamalamaktır diyor». Morning Post İngilterenin Alman tekliflerini tetkik etmeyi kabul etmekle isabet ettiğini anlatıyor. Taymis, Lokarnoyu yenilemenin zaruri olduğunu söyleyerek İngiltere hükümetinin bunu yapmağa çalışacağını, İngilterenin Avrupadaki bütün menfaatinin sulhu temin olduğunu söylüyor. Daily Herald Alman tekliflerini tetkik etmemenin manasız olacağını anlatıyor. Deyli Mail gazetesi «vaziyetten mantık ve mütedil bir surette istifade edilirse sulh hiç bir tehlikeye uğranılmaz» diyor. Deyli Ekspres, Fransaya hiç bir te-cavüz vuku bulmamıştır. Her hangi bir İngiliz hükümeti Almanları kovmak için Rene asker göndermeğe teşebbüs ederse bir saat içinde ortadan temizlenir» diyor.

Fransa Zecrî Tedbirler Üzerinde İsrar Ederse

Londra Konferansı da Akamete Uğrıyacak

Nevyork 11 (Sabah saat yedi) — Ünit Pressin Paris muhabiri bildiriyor:

Lokarno muahedesini imza eden devletlerin mümessilleri Pariste toplan-dıkları sırada Fransanın Habeş har-bini kâmilen unutarak ve İtalyaya karşı tatbik edilen zecrî tedbirleri ilga ederek İtalyayı kazanmak ve İtalyanın da yardımile Almanya karşı zecrî tedbirler tatbik etmek istediği anlaşılıyor. İngiltere delegelerini hükümetlerle temasa mecbur eden ve konferansın Paristen Londraya geçmesini gerektiren sebep budur. Vaziyetin düzelmesi Fransanın yumuşamasına bağlıdır. Aksi takdirde, Londra konuşmaları da netice vermeyecek ve o zaman vaziyet çatallaşacaktır. Çünkü İngilterenin Almanya karşı zecrî tedbirler tatbikine taraftar olmadığı açıkça anlaşılıyor. On üçler heyetine dahil azanın çoğu Londraya hareket ettikleri için heyetin içtimâ haftaya kaldı.

Londrada Rus mahafili Almanyanın sulh değil, fakat harp yapmak fikrinde olduğuna kanidirlir ve Fransanın da noktai nazardan sonuna kadar ayrılmamasına taraftardırlar.

Fırtınadan zarar gören eski eserler

Geçen ayın on birinde vukua gelen fırtınada zarar gören eski ve kıymetli eserler Müzeler Müdürlüğü tarafından tespit edilmiş, Maarif Vekâletine bildirilmiştir.

Fırtınanın eski eserler üzerinde yaptığı zarar 7 bin lira kadar tahmin edilmektedir. Maarif Vekâleti tahsisat gönderdiği takdirde Müzeler Direktörlüğü hemen faaliyete geçecek ve en kısa bir zamanda bu eserleri tamir ettirecektir.

Sultanahmette hafriyat

Geçen yıl Sultanahmet camii arkasındaki Arasta sokağında bazı tarihî hafriyat yapan İngiltere üniversitesi Arkeoloji profesörlerinden Baksterden dün Müzeler Müdürlüğüne bir mektup gelmiştir.

Arkeoloji mütehasısı bu mektubunda bu yıl, nisanda aynı yerde tekrar tarihî araştırmalarına devam edeceğini bildirmektedir.

Yemiş iskelesi

Büyük fırtına esnasında hasara uğrayıp bir müddetten beri tamir edilmekte olan Yemiş iskelesi tamiri dün bitmiş ve eskisi gibi vapurlar uğramağa

Paris mektubu :

Paris 1914 Temmuzunu tekrar yaşıyor!

(Baştaftı 1 inci yüzde)

Filhakika hâdisse o kadar derin bir heyecan, öyle şiddetli bir asabiyet u-yandırdı, sonra da bu heyecanla bu asabiyet öyle bir bedbinliğe meydan ver-di ki bomba kelimesi yersiz sayılmaz.

Bununla beraber hâdisse Pariste büsbütün beklenmez, büsbütün hatıra gelmez bir şey de değildir.

Dün Berlinde Almanya dış işleri bakanlığı bütün sefirleri bugün için saat on birde Alman devletinin bir tebliğinden haberdar olmağa davet ettiği zaman başlıca gazetelerin muhabirleri doğru bir tahmin yürütmüşlerdi:

— Almanya Fransa - Rusya muahedesine mukabele edecektir. Belki de Lokarno ahdnamesini bozacaktır.

Fakat Alman mukabelesinin nereye kadar gideceğini kestirebilen, hele Ren mintakasının derhal işgal altına alınacağını hatıra getiren yoktu.

★

Hâdisse Berlinde tam saat (11) de oldu. Paris halkı bundan 25 dakika sonra Maten gazetesi muhabirinin bir telefonu ile haberdar oldu. Gazete telefon haberini alır almaz idarehanesinin önündeki siyah tahtaya yazdı ve bir dakika içinde Boulevard des İtalien so ile Boulevard Poissoniere'in teşkil ettikleri köşe muazzam bir halk kütlesi ile doluverdi. Otobüsler durdu, otomobiller durdu ve sokaklar gelip geçilmez oldu. Az sonra Paris Midinin daha sonra L'intransigeant ile Paris - Soir'in ilk tab'ları çıktı, ondan sonra da Paris ikinci, üçüncü, beşinci, altıncı gazete tab'ları ile doldu, sokaklar müvezzi sesleri ile inledi.

Harp tehlikesi vardır, sanılıyordu, büyük muharebenin arifesinde Fransanın genel seferberliğe karar verdiği gün yaşanan hava seziliyordu. Adım başında bir toplantı vardı, münakaşalar yapıyor, tahminler ileri sürülüyordu.

★

Dikkat ettim, dört yıl önce Almanya karşı «tedafüü bir harp» açılmasını isteyenlere bugün hak verenler ekseriyeti teşkil etmektedirler. O zaman başta sağ cenah fırkalarının meselâ Tardieu gibi kuvvetli bir şahsiyetine dayananlar şöyle bir mütalea yürütüyorlardı:

— Almanya gizliden gizliye silâhlanağa başlamıştır, günün birinde yine mühim bir kuvvet olarak karşımıza dikilecektir. İntikam almak hevesi-

ne kapılacaktır. Fransanın şimdiden «tedafüü» yahut ta «koruyucu» ismi verilebilecek bir harp açması, komşusunun elini kolunu bağlaması lâzımdır, deniliyordu.

Bu mütalea Hitler iktidar mevkiine geçtikten sonra bir kaç defa daha tekrar edildi, hattâ gittikçe taraftar bularak, müdafilerinin arasına eski generalları da alarak şiddetle tekrar edildi. Fakat yapılmadı, yapılamadı.

★

Gazetecilerin ilk işini tahmin edersiniz, başvekil bulmak, fikrini sormak olmuştur. Başvekilin söylediğini ajans size vermiş olacaktır:

— Emrivakii asla kabul etmeyeceğiz.

Fakat ne suretle? Harp ederek mi? Peşin söyleyeyim, bu sonuncu şıka kat'iyen ihtimal vermiyorum. Bununla beraber üç yıllık geceli gündüzlü çalışmaya, fennin ve insan zekâsının bütün kabiliyetlerinden istifade edilmesine rağmen Almanyanın azamî kuvvetini henüz iktisap etmediğini, ve dört yıl önce düşünülen «koruyucu» harbin bugün dahi yapılabileceğini ileri sürenler yok değildir. Denilen şudur:

— Almanyanın bugün yenilebilmesi ihtimali vardır, fakat beş, on, yirmi sene sonra asla olmayacaktır, şimdî galebe imkânlarından istifade edilebilir.

Fakat acaba öyle mi?

Her Hitlerin harp doğurabilecek olan bir hareketine girişmeden evvel, onun bütün âkibetlerini düşünmediği farzedilemez, sağdan soldan, ademî müdahale için teminat almış, hele hazırlıklarını tamam görmüş olması muhakkaktır.

Diyenler de çoktur.

Ne olursa olsun şurası muhakkak ki, Berlin sefirinin şifreli telgrafı gelir gelmez. Başvekil Erkânîharbiye Reisinin de iştirâkiyle mühim bir meclis âketti ve ondan sonra erkânîharbiye dairesinde hummalı bir faaliyet başladı. Muhakkak ki fırka fırka asker, katar katar mühimmat bu gece hudut boyunca tutacaktır.

Ben, şahsen harp olacağına kani değilim.

Değilim amma, Fransanın kuru bir hareketle topu patlatmamış olmasına rağmen tehlikeyi de büyük görüyorum, 1914 yılının temmuz ayını yaşıyoruz.

★

Amiral Bitti öldü

Nevyork 11 (Sabah saat 7) — Ünit Pressin Londra muhabiri bildiriyor: Büyük harpte İngiltere deniz kuvvetleri başkumandanı amiral Lord Bitti bu gece sabaha doğru öldü. Amiral hasta olduğu halde kral Jorjun cenaze merasiminde bulunmak için yatağından kalkmış ve cenazede bulunmuş, bu yüzden sıhhati büsbütün bozulmuştu.

Serseri mayn'ın kara sularımızda olmadığı sanılıyor

Karadeniz boğazı açıklarında görüldüğü iddia edilen serseri Mayn'ın kara sularımızda bulunmadığı zannedilmektedir. Çünkü bu serseri torpil bütün aramalara rağmen bulunamamıştır.

Mütehasıslara göre bu çeşit Maynlerin boğazlardan geçmesi mümkün değildir. Maamafih her ihtimale karşı etrafı kollamak ve araştırmak için bir romörkür daima aramalar yapılmaktadır.

Mayn'e tesadüf edildiği takdirde tahrir edilebilmesi için her türlü vesait temin edilmiştir.

Deniz Ticaret Müdürlüğü serseri Mayn'ın aranması için Türk gemi kurtarma şirketinin Saro tablisye gemisini kiralamış, bir tahrip müfrezesi ile birlikte Boğaz açıklarında bu Mayn'ı aramağa göndermiştir.

Mimar Sinanın mutfakları tamir ediliyor

Mimar Sinanın Topkapı sarayındaki tarihî mutfakları yıkılma tehlikesi gösteriyordu. Maarif Vekâleti 42 bacalı ve kubbeli olan ve muhtelif helvahane, şekerhane ve reçelhaneleri bulunan bu eserin esaslı bir surette tamirini kararlaştırmış ve tahsisatını da ayrılmıştır. Müze mimarları tamir keşiflerini yapmışlardır. Yakında işe başlanacaktır. Burası tamir edildikten sonra, Müzenin buraya yaklaşan eşyaları bu kısımda teşhir edilecektir.

Mezbelekeş yıkılıyor

Milli emlak müdürlüğü Topkapı sarayının müstemilâtından olan MEZBELEKEŞ ocağına ait binayı tamir edilemeyecek bir hale geldiği için yıkmaya karar vermiş ve işe de başlamıştır. Bu binanın tarihî kıymeti o kadar yüksek olmadığı için Müzeler İdaresi de buna muvafakat etmiştir.

Bir mahkûmiyet

Dün Ağır ceza mahkemesi Hüsnü adında bir adama 3 sene 9 ay hapis cezası vermiştir. Hüsnünün suçu sarhoşlukla Mehmet adında bir adamın ölümüne sebep olmaktadır.

Sinek, tahtakurusu, pire, güve ve bütün haşerat hayat bulmadan yuvalarını yeni icad Fayda Pompa ve

FAYDA İLE TAHRİP EDİNİZ

PERLODENT
dis macunu
SAYESİNDE güzel ve sıhhi dişler

POKER-PLAY

Satış deposu:
JAK DEKALO ve Şürekâsı
İstanbul, Tahtakale Menâşe kanza han N. 61

TRAŞ BIÇAĞI İLE BİR DEFA TRAŞ OLUNUZ
ONUN NE EMSALSİZ OLDUĞUNU GÖRECEKSİNİZ

KOMOJEN KANZUK

Saçları dökülenlere
Saç eksiri

Saçların dökülmesine ve kepeklenmesine mani olur. Saçların köklerini kuvvetlendirir ve besler. Tabii renklerini bozmaz, lâtif bir rayihası vardır.
İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

Fena boyanmış, fena pudralanmış, fena tuvalet yapılmış yüzler, sizi böyle silik gösterir.

Bütün varlığınıza, açık, apaydınlık görünebilmek için siz de herkes gibi "PERTEV PUDRASı", "Pertev İtlyatı", ve "Krem Pertev", kullanınız.

Nihayet!
APOSTELİN

Sıhhi eğizliği sayesinde Öksürüğüm geçti rahat sigara içiyordum.
İlaacul: Su t nhamam, Kebabci karşısında

Sahibinin Sesi Mağazası
Ankara: M. Kazım Anafartalar cad. 72, Bursa: Nureddin Neç'et saatçi Uzunçarşı - Anadoludan arzu edenler posta kutusu 180 adresine yazdıklarında tediye olarak sipariş posta ile derhal gönderilir. Ağzılıklar üzerinde Doktor A-POSTEL'in imzası vardır. Takildlerinden sakınınız.

PEYNİR USTASI

15, 20 senelik tecrübeli kaşar peynir ustası aryanların Balıkesir Aygören mahallesinde No. 10 peynirci Halile müra caatları.

Nafia Bakanlığından:

17/Mart/1936 Salı günü saat 15te Ankarada Nafia Bakanlığı Malzeme Eksiltme Komisyonu odasında Seyhan Vilâyetinin Dört Yol kazasındaki Hızırlyas ormanında veya hususi mukaveleli ormanlardan kesilip ana hat üzerinde herhangi bir istasyonda vagon içinde teslim edilmek şartıyla 2700 lira muhammen bedeli olan 450 adet meşe köprü traversinin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Şartname ve teferrüatı bedelsiz olarak Bakanlık Malzeme Dairesinden verilecektir.

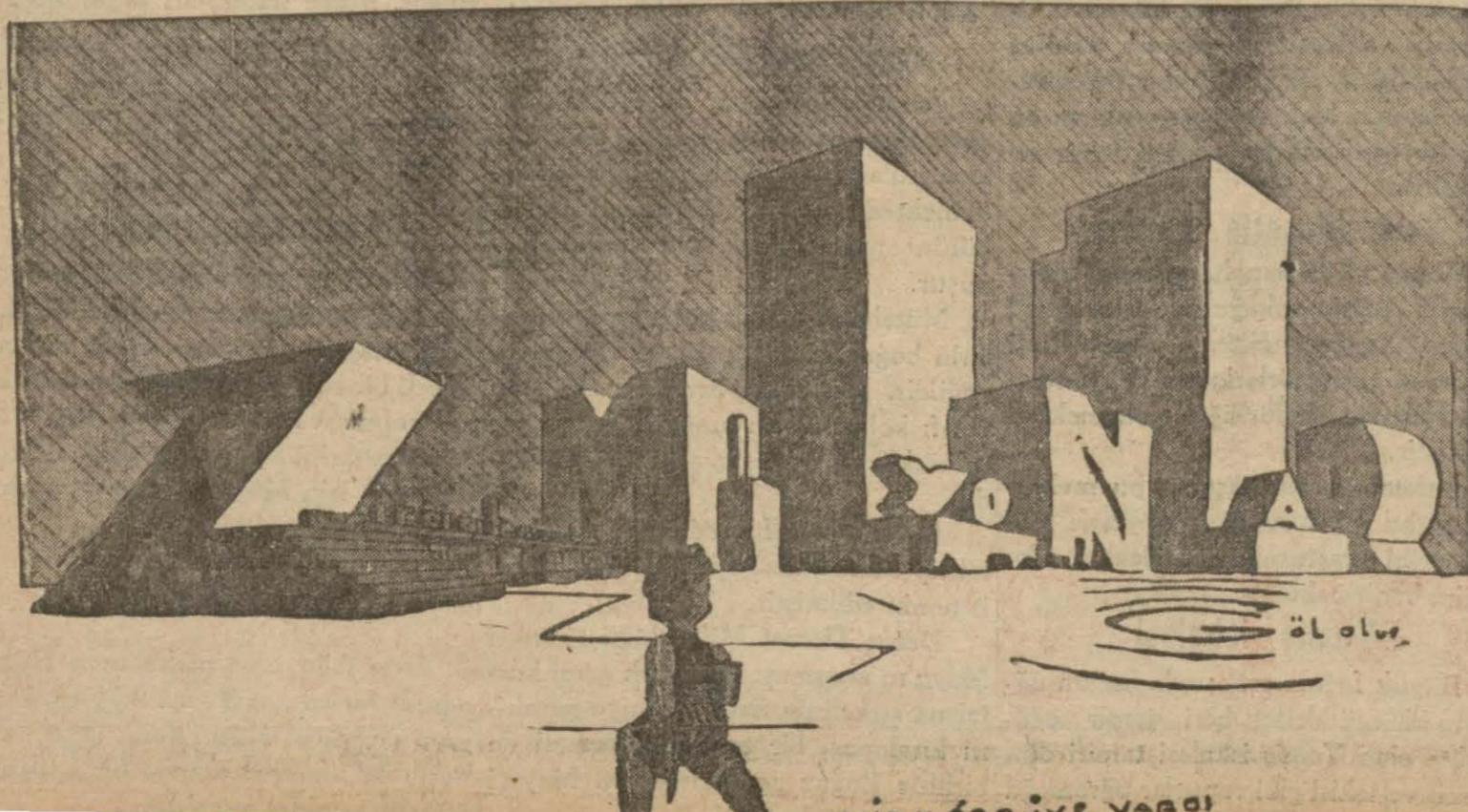
Muvakkat teminat 202,5 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 17/Mart/1936 Salı günü saat 14 e kadar Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lazımdır. (476) (1154)

Ademi iktidar
Bel gevşekliği
DERMANSIZLIK
Vücut ve dimağın
YORGUNLUĞUNDA

Pek müessir ve emin BİR İLAÇTIR
Kutusu 200 Kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUT GEVAT
Eczanesi - Sirkeci

BANZOPIRİN kaşeleri HER YERDE 40 KURUŞ
NEFES BORULARINI TEMİZLER. BALGAM SÖKTÜRÜR. ÖKSÜRÜĞÜ HEMEN GİDERİR

GENÇLİĞE
AVDET

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE karşı
HORMOBİN

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1868

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de. Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp

Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü